WASHINGTON DC

І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь... Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюз: 435-8740 — Тел. в Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 210. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 11-го ЛИСТОПАДА 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 11, 1966 No. 210. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Четвер, 10 вересня, 1966

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ЦЬОГО ТИЖНЯ не буде переходити операції, як про це повідомив пресовий секретар Білого Дому Джордж Крістіян. Президент нараджується в цій справі зі своїми лікарями, яких має бути при операції аж вісім. Давніше повідомляли, що операція мала відбутися в п'ятницю 11-го листопада, або у вівторок 15-го листопада. Відкладання дати операції не свідчить про те, що стан здоров'я Президента погіршився. Воно настало тому, що всі лікарі мусять знайти вільний час, щоб бути присутніми при операції. Оперувати мають малий поліп на правій голосовій зв'язці та незначну внутрішню пропуклину, що виникла внаслідок минулорічної операції жовчевого мішечка.

КРАЙОВА АЕРОНАВТИЧНА і КОСМІЧНА Адміністрація повідомляє, що вдалося скерувати з землі Орбітер 2 в такому напрямку, щоб він летів в район Місяця і там в четвер 10-го листопада почав кружляти довкола нього. Коли поправляли напрям Орбітера 2 — то він був віддалений від Землі на 165,192 милі, а до Місяця ще мав летіти 109,646 миль. Орбітер 2 випустили з Кейпу Кеннеді на Флориді в неділю 6-го листопада. Орбітер 2 важить 850 фунтів, він має кружляти довкола Місяця та робити фотографії його поверхні, щоб вибрати відповідне місце для астронавтів, які будуть осідати на Місяці.

ЧИСЛО АМЕРИКАНСЬКИХ ВІЙСЬК у Південному В'єтнамі до кінця 1967-го року може збільшитися до 500 тисяч — заявив представник Департаменту Оборони. Тепер у В'єтнамі число американських збройних сил становить 345,000. До кінця цього року воно може збільшитися на 55,000 і на 1-го січня 1967 може становити 400,000. Це вияснення опублікували тому, що недавно секретар оборони Роберт МекНамара повідомив, що в найближчих місяцях число покликуваних рекрутів буде менше в порівнянні з попередніми місяцями. Цього року число американського війська у В'єтнамі збільшилося на 200,000, а в найближчому році збільшення мало б винести тільки половину — 100,000.

ВИБОРЦІ В МИШИҐЕНІ Є ПРОТИ того, щоб ЗДА негайно забрали свої війська з Південного В'єтнаму. Посадник міста Дірнборн в Мишиґені вмістив на виборчому списку такий запит: „чи ви є за те, щоб у В'єтнамі негайно настало перемир'я, та щоб ЗДА відкликали звідтам всі свої війська, щоб в'єтнамський нарід міг сам вирішувати свої проблеми?" 20,667 виборців голосували проти відкликання американських військ із В'єтнаму, а 14,124 виборці голосували „за". Посадник міста Орвілл Гоббард не вдоволений із такого висліду голосування. Він каже, що ті всі, які голосували „проти" повинні голоситися на добровольців до В'єтнаму.

У СВІТІ

ПАПА ПАВЛО VI ДОРУЧИВ Секретаріятові для християнської єдности накреслити плян співпраці з протестантами у виготовленні спільного перекладу Святого Письма. Ученого американського духовника Волтера Аббота, який віддавна був прихильником співпраці з протестантами у перекладанні Святого Письма, призначено на асистента кардинала Августина Беї для цієї справи. Це рішення Папи є дальшим поважним кроком на шляху здійснювання єдности всіх Християнських Церков.

ҐВІНЕЯ ЗАЖАДАЛА ВІДКЛИКАННЯ впродовж одного тижня всіх членів американського Корпусу Мира. Ґвінейське міністерство закордонних справ подало це до відома американській амбасаді в Конакрі. За найпершими коментарями — американський Уряд зареаґує на цей новий акт ворожости комунофільського режиму президента Секу Туре в Ґвінеї скресленням чи поменшенням економічної допомоги, яку Америка уділяє Ґвінеї.

В ІНДІЇ ПОДАВСЯ ДО ДИМІСІЇ міністер внутрішніх справ Ґульзарі Лял Нанда внаслідок кривавих заворушень у різних частинах тієї великої держави та, зокрема, у самій столиці Ню Делі з приводу закону, що дозволяє вбивання „святих" корів. Прем'єр Індіра Ґанді прийняла резиґнацію і, мабуть, призначить на нового міністра внутрішніх справ теперішнього військового міністра І. Б. Чавана. Нанда був одним із борців за незалежність Індії і був членом уряду від 1951 року. Він був двічі тимчасовим прем'єром Індії — після смерти Джавагарлала Неру і після смерти Ляла Багадура Шастрі.

У ВАРШАВІ ВІДБУЛИСЯ НАРАДИ канадійського міністра закордонних справ Пола Мартена і польського міністра Адама Рапацького. Канада і Польща, разом з Індією, є членами Невтральної Міжнародної Комісії Об'єднаних Націй у В'єтнамі, покликаної Женевською конференцією у 1954 році. Польський колуністичний член тієї Комісії постійно саботував її і внеможливлював її правильне діяння, внаслідок чого Північний В'єтнам почав організувати, озброювати й перекидати до Південного В'тнаму повстанців та згодом і власне реґулярне військо — без ніякого спротиву збоку тієї Комісії. Рапацький тепер також спротивився активізувати ту Комісію за очевидною вказівкою з Москви.

АМЕРИКАНСЬКИЙ АМБАСАДОР В ОН АРТУР ГОЛЬДБЕРҐ ВИЇДЕ до Південного В'єтнаму й інших південно-азійських країн, особливо до Бірми, яка збірігає дипломатичні взаємини з комуністичним Північним В'єтнамом. Візита Гольдберґа буде стосуватися також Індії, Пакістану й Індонезії й матиме за ціль — висондувати скрізь опінії щодо можливостей мирного закінчення війни у В'єтнамі. Голдберґ виїде щойно після 20 грудня ц. р., цебто після закінчення теперішньої сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй.

НА ПАНАФРИКАНСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ В АДДІС АБАБІ ПРИЙНЯЛИ дві нові держави до Організації Африканської Єдности, Лесото і Ботсвану, як 37-му й 38-му „кольорову" державу Африки. Португальська Анґоля і Південно-африканський Союз туди не належать. Але ця теперішня конференція невдачна: президенти Єгипту Насер, Ліберії Тубман і Альжиру Бумеджієн заповіли свій від'їзд „задля хатніх справ", але насправді тому, що їхній приятель і союзник ґвінейський президент Секу Туре відмовився прибути на ту конференцію, щоб не стрінутися з головою Гани генералом Анкрагом.

ВИПУЩЕННЯ ДЖЕМІНІ 12 БУДЕ ЗАВЕРШЕННЯМ ПРОЕКТУ ДЖЕМІНІ

В неділю 8-го листопада цього року мало відбутися випущення космічного корабля Джеміні 12, але через деякі дефекти в ракеті його відкладено початково на середу 9-го листопада і востаннє на п'ятницю 11-го листопада в пообідню пору. Це випущення космічного корабля Джеміні 12 буде вже останнім із черги випущенням, здійсненим з допомогою ракети Титан 2, значить, завершенням цілої програми Джеміні. На фото (починаючи зліва): ракета Титан 2, астронавт Ґрісом (унизу), прогулянка в космічних просторах (угорі), космічний корабель Джеміні (посередині), ракета Аджена (угорі), астронавт Ловелл (внизу) та добування Джеміні 12 із моря.

Республіканці збільшили число конґресменів на 47, сенаторів на 3 і губернаторів на 8

Ню Йорк. — Згідно з опублікуванням повних виборчих вислідів виявилося, що республіканська перемога в цьогорічних виборах є більша, як подавалося в першому повиборчому дні. Республіканська партія збільшила число своїх конґресменів на 47, сенаторів на 3 і губернаторів на 8. У 90-му Конґресі демократи матимуть 248 конґресменів і 64 сенатори, а республіканці — 187 конґресменів і 36-ох сенаторів. У 89-му Конґресі демократи мали 294 конґресменів і 67 сенаторів, а республіканці — 139 конґресменів і 33-ох сенаторів. У 89-му Конґресі обидві партії мали по одному становищу конґресменів не обсаджені. Вислід цьогорічних виборів поліпшив становище республіканців після їхньої великої програної в 1964-му році, коли вони внаслідок кандидатури на президента сенатора Беррі Ґолдвотера мали незначну меншість в обидвох палатах. Цьогорічні вибори висувають між республіканцями аж чотирьох політиків, які зможуть бути претендентами до номінації на кандидатів на президента в 1968-му році. Між ними є нюйоркський губернатор Рокефеллер, який великою більшістю переміг демократичного противника Джана О'Коннора. Але Рокефеллер відразу заявив, що він не буде старатися про номінацію на кандидата на президента. Зате мишиґенський губернатор Джордж Ромні, який переміг демократичного противника більшістю 500,000 голосів, заявив, що він може буде старатись про номінацію в 1968 році. Між можливими республіканськими кандидатами на президента згадують і колишнього віце-президента Ричарда М. Ніксона, який вів завзяту виборчу кампанію в користь республіканських кандидатів у цілій країні, і який найвірніше передбачив, скільки республіканці здобудуть нових становищ в цьогорічних виборах. Між республіканцями появилисяі дві нові політичні зорі. Ними є актор Роналд Ріґен, який здобув губернаторське становище в Каліфорнії, перемігши демократа Едмунда Бравна, який старався про перевибір на третю каденцію. Другою новою зорею на республіканському небі є іллинойський промисловець Чарлз Г. Персі, що здобув сенаторське становище від сенатора демократа Пола Г. Даґлеса. В політичних колах звертають увагу на те, що впливи президента Джансона у 90-му Конґресі будуть значно менші, як у 89-му, бо в Палаті Репрезентантів значно зменшилась демократична більшість. Президент досі не зайняв становища до висліду виборів. Його пресовий секретар Крістіян заявив, що Президент ще під час голосування заявив, що вибори не змінять того стану, який був у Конґресі досі, де демократи контролюватимуть обидві Палати. Ніксон підкреслив, що поразка демократів є велика, бо опозиція здобула більше становищ, як це звичайно буває під час непрезидентських виборів. Ніксон заявляє, що Президент повинен тепер знову встановити двопартійність в закордонній політиці та рахуватися з конструктивною опозицією. Опозиція збільшила свою силу в цих виборах, розумує Ніксон, бо здобула більше становищ.

У Південному В'єтнамі внеможливлено зимову офензиву комуністів

Сайґон. — Генерал Вілліям ДеП'ю, командант Першої піхотної дивізії, заявив, що плянована комуністична зимова офензива заламалася ще перед тим, як розпочалась. Сталося це тому, що впродовж останнього тижня примушено комуністів перевести кілька битв, в яких згинуло 847 комуністичних вояків на одному тільки відтинку в джунґлії за 50-65 миль на північний захід від Сайґону. Із схоплених комуністичних документів вийшло на яву, що комуністи спланували розпочати офензиву від наскоку на одну в'єтнамсько-американську військову станицю недалеко кордону Камбоджі. Захоплення тієї станиці мало стати гаслом для великого наступу комуністів. Цей комуністичний плян спаралізовано та водночас заскочено комуністів у битві за 50 миль на північний захід від Сайґону: комуністи припускали, що мають діло тільки з одною сотнею, а вони напоролися на яких 7.000 американських вояків з Першої піхотної дивізії, 196-ої Бриґади та 25-ої Дивізії. В ході тієї битви число американських вояків, які діставали раз-у-раз підкріплення гелікоптерами, зросло до 14.000. По комуністичному боці були повні три полки 9-ої повстанської дивізії в'єтконґу і 101-ий полк реґулярної північно-в'єтнамської армії. Коли ворог, зазнавши величезних людських втрат, втік у джунґлію, він залишив на бойовищі, в підземних бункрах, 19.200 ручних ґранат, 490 мін і масу амуніції до стрільної зброї. Взявши на увагу, що комуністи з-правила стараються забрати з собою своїх убитих та всю зброю і харчі — залишення на призволяще такої скількости зброї та кількасот убитих на бойовищі вказує на паніку, що огорнула комуністичні ряди. Те саме стосується знайдення попереднього дня величезних підземних складів рижу.

Обмірковують справу відкликання частини військ ЗДА і Британії з Німеччини

Вашинґтон. — У середу 9 листопада ц.р. представники ЗДА, Британії і Західньої Німеччини цілий день нараджувались у Державному Департаменті над проблемою відкликання частини американських і британських військ з території Західньої Німеччини. Західня Німеччина дуже стурбована такою можливістю, але Британія та Америка вказують на надмірні кошти утримання того війська та, у зв'язку з ними, на відплив валюти з обох тих англомовних держав. Водночас перевірювано, чи дійсно зменшилась загроза збоку Совєтів: в якому стані є совєтські і сателітські армії в найближчому сусідстві Західньої Німеччини і наскільки безпека Західньої Німеччини була б загрожена, коли б чисельно зменшились американські й британські збройні сили в Німеччині. Британія зберігає в Надренії (Надрайнщині) 51 тисяч свого війська і плянує відкликати кругло одну третину. Колишній американський високий комісар в Західній Німеччині, Джан Мек Клой, який є спеціяльним консультантом Президента у німецьких справах, вів ті розмови з американського боку, міністер Джордж Томсон з британського та д-р Карль Карстенс, державний секретар в німецькому міністерстві закордонних справ, з німецького боку. Приявним був також заступник генерального секретаря НАТО Артур Гокдей. Ця справа буде вирішена в половині грудня ц.р. на раді міністрів членських держав Атлантійського Союзу (НАТО) в Парижі.

Канада старається вплинути на Совєти в справі замирення у В'єтнамі

Москва — У Москві перебуває канадійський міністер закордонних справ Пол Мартін, який прибув туди 9 листопада ц. р. з триденними відвідинами для переведення розмов у справі можливостей замирення у В'єтнамі. Канада є, поруч із Індією і Польщею, членом Міжнародної Контрольної Комісії у В'єтнамі, встановленої у 1954 році на Женевській конференції, на якій створено незалежні держави В'єтнаму, Камбоджі і Ляосу та поділено В'єтнам на вільну й комуністичну частини. Ця Комісія залишилась насправді на папері, бо комуністичний репрезентант Польщі, за вказівками з Москви, не дозволяв на діяння Комісії. Водночас Канада зберігає досить „приязні" взаємини з Совєтами: між Монтреалем та Москвою встановлено безпосередню пасажирську летунську комунікацію та між Монтреалем і Ленінградом курсують безпосередні пасажирські кораблі, підписано також совєтсько-канадійський торговельний договір.

ҐАЛЕРІЯ К-У-Т ВІДКРИВАЄТЬСЯ В НЮ ЙОРКУ ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВАДИМА ЛЕСИЧА

Ню Йорк. — В суботу 12 листопада ц.р. о год. 2 по пол. тут у малій партеровій залі Літературно-Мистецького Клюбу при 149 Друга Евню відбудеться відкриття мистецької ґалерії К-У-Т (Куток Української Творчости) під керівництвом відомого українського еміґраційного поета і мистецтвознавця Вадима Лесича. Керівництво ґалерії плянує влаштовувати, крім мистецьких виставок, також закриті приватні авкціони-перепродажі рідкісних картин й інших мистецьких творів, як також короткі доповіді про окремих мистців та мистецтво.

БУДИНОК УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ МАВ БИ БУТИ УЗЯТИЙ ПІД ОХОРОНУ ПАМ'ЯТОК

Ню Йорк. — Комісія Охорони Пам'яток Архітектури виступила з програмою консервації 39 будинків у Ню Йорку, як історичних архітектурних пам'яток. Мала б бути визнана архітектурним заповідником також ціла дільниця на південь від 79-ої стріт, між П'ятою і Медісон Евню. Між 39 будинками запропоновані до охорони будівлі Метрополітального Музею, Українського Інституту Америки, створеного В. Джусом, при 2 Іст 79-та вулиця, та багато інших. Теперішній будинок Українського Інституту Америки був свого часу палацом Авґуста Стайвезанта.

Піонери УНС у Філядельфії одержали в нагороду золоті годинники

Філядельфія. — Програма річних загальних зборів місцевого Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу в неділю, 6-го листопада ц.р., вістку про які надруковано в попередньому числі „Свободи", включала ще одну, в деяких випадках дуже зворушливу справу: роздачу золотих годинників у подарунку тим піонерам УНСоюзу, що є його членами 55 або більше років. Церемонію передачі годинників, якою керував голова Комітету гол. радний і обласний організатор Степан Гавриш, перевели приявні на цих нарадах головний предсідник УНС Йосип Лисогір, голова Головної Контрольної Комісії УНС д-р Володимир Галан та гол. радний Іван Одежинський. Годинники, з відповідним написом-дедикацією, одержали: Теодор Пташинський, Теодор Марущак, Іван Яцуш, Петро Гаєвський, Іван Сорока, Степан Чопик, Теодор Ковальський, Н. Криско, Матвій Качмарчик, Атаназій Шопа, Іван Білецький, Андрій Гевський та св п. Антін Гарасим, за якого прийняв цю нагороду його син, відомий наш лікар-громадянин та сам довголітній член УНСоюзу д-р Еміль Гарасим. Приймаючи цей вияв вдячности і признання для свого покійного батька, д-р Гарасим не скривав свого зворушення, згадуючи повне труду та відданости своїй установі і своїй громаді життя Покійного. Також не всі з живих відзначених піонерів могли прийти на ці збори, щоб особисто прийняти заслужену нагороду. За них і для них прийняли ці нагороди члени їхніх родин або секретарі їхніх Відділів.

Українці Балтимору відзначили Роковини Листопадового Чину

Балтімор, Мд. (кб). — В неділю, 6-го листопада ц. р. українська громада в Балтиморі відзначила Роковини Листопадового Чину. В українських католицьких церквах у Балтиморі і Куртіс Бей та українській православній церкві в Балтиморі відправлено Панахиди за поляглих героїв та молебні в намірені Українського Народу. Увечері, у вщерть виповненій залі ІВКА відбулася святочна Листопадова Академія, заходами Відділу УККА та при співучасті місцевих організацій. Академію започатковано американським гимном та піснею „Гей, у лузі червона калина", які відіграла на фортепіяні п-на Марійка Хмілевська. Святочну доповідь виголосив сот. д-р Іван Козак, голова Від. ОбВУА в Ню Йорку.

Доповідач, накресливши на тлі подій І-ої Світової Війни, як дійшло до Листопадового Зриву, обговорив перебіг цих історичних подій та їх значення в новішій історії Визвольної Боротьби Українського Народу. На дальшу програму склалися: пісні К. Стеценка: „Тарасова ніч", Г. Китастого: „Україна" та І. Недільського: „Засяло сонце..." у виконанні мішаного хору ООЧСУ під управою проф. Миколи Кормелюка. Фортепіянове сольо (Я. Степового: „Пісня" і К. Келлінґа: „Рапсодія" оп. 410) виконала п-на Ольга Стасюк, уч. УМІ. З черги слідувало сопранове сольо пані Марійки Брездень-Сербин з Вашингтону, яка з чуттям відспівала: М. Лисенка: „Айстри", Я. Степового: „Думка", О. Бобикевича: „О слово рідне". Акомпаніювала п-на Марійка Хмілевська. Зчерги слідувала добре виголошена пластункою Уляною Стельмах деклямація поеми О. Рудакевич: „Листопад". Квартет студенток (О. Лучишин, М. Поліщук, Л. Пісецька, І. Хархаліс) при акомпаніяменті М. Хміленської відспівав: М. Гайворонського: „Бистра вода" і „Ой, впав стрілець". Юні сумівці: Богдан Олексюк, Маруся Стасюк і Івась Качанюк, під мистецьким проводом проф. Володимири Войтович бездоганно вивели сценку: „Квіти під гаєм". Академію закінчено спонтанним співом: „Ще не вмерла". До святочного настрою причинялися програмки і декорації для сценки по-мистецьки виконані Т. Кузьмовим та панорама Львова, зроблена Танею Михайлишин. З нагоди Листопадових Роковин появилося 1-е число відновлених „Балтиморських Вістей УККА".

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ВАСИЛЬ ШУСТ ВИСТУПИТЬ НА ЛИСТОПАДОВІЙ АКАДЕМІЇ У КЛІВЛЕНДІ

Клівленд. — Знаменитий виконавець головних дієвих осіб (характерів) у Шекспірівських трагедіях, артист нюйоркських театрів та телевізії, артист українського роду Василь Шуст виступить на Листопадових Роковинах з рецитаціями.

В програмі свята, що відбудеться заходом 430 Відділу УККА в неділю, дня 20 листопада ц. р. у великій залі Чарлз А. Муні Джуниор Гай Скул при 3213 Монтклер Аве. 5-та год. після полудня, виступлять учні Фортепіянової Студії пані Софії Яремкевич та учні Українського Музичного Інституту під крівництвом пані Ірини Винницької (скрипка) та з баритоновим сольо — д-р В. Боднар. Святочну промову виголосить проф. П. Лютий.

ДОПОВІДЬ ПРО ПОМПЕЇ І ВИСТАВКА ДАМ'ЯНА ГОРНЯТКЕВИЧА

У ЛМКЛЮБІ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — З Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що цієї п'ятниці, 11-го листопада о год. 8:30 ввечері там відбудеться доповідь інж. Нестора Пінковського про „Помпеї в світлі археологічних розкопок". Доповідь буде ілюстрована кольоровими проглядками.

Рівночасно інформується, що в неділю, 13-го листопада, о год. 1-ій вполудне буде відкриття виставки праць Дам'яна Горняткевича.

ДОПОВІДЬ ПРОФЕСОРА ОМЕЛЯНА ПРІЦАКА ПРО ПОЛОВЦІВ

Ню Йорк. — УВАН у ЗДА влаштовує пленарну конференцію з доповіддю д-ра Омеляна Пріцака (звичайного професора Гарвардського Університету п. н. „Недикі" і „Дикі" Половці до Племенної і Державної Структури Половецького Степу. Конференція відбудеться в суботу 12-го листопада 1966 року о год. 6-ій веч. в будинку Академії: 206 Вест вул., Н. Й.

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР ОЛЕГА ЗУЄВСЬКОГО В ЕДМОНТОНІ

Едмонтон. — Заходами Літературно-мистецького Клюбу відбувся 2 жовтня 1966 р. в залі УНО літературний вечір, присвячений творчості видатного українського поета Олега Зуєвського. Доповідь про творчий шлях та аналізу творів поета подав проф. О. Старчук,

СВОБОДА SVOBODA
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid ot the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Ситі і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Воля народу

Історики заперечують твердження, що „нарід завжди має рацію", вказуючи на такі історичні прецеденти, як вигнання в античній Греції з Атен праведного Аристида, загин на ґільотині Марії Антуанетти за Французької революції чи прихід у Німеччині до влади Гітлера після виборчої перемоги його Націонал - Соціялістичної партії. Але навіть у тих жалюгідних випадках виявлялися настрої народів, породжені попередніми подіями і суспільними явищами. Не всі — очевидно — вдоволені кожночасними американськими виборами, які відбуваються щодва роки. Одні переціняють їх вартість, інші недоцінюють, а кожний пояснює їх на свій лад. Згідно з своєрідною американською традицією кожна партія „відбивається" після своєї попередньої важкої прогри. У даному випадку на вислід виборів 8 листопада, що виявив поважні зиски республіканців, чималий вплив мало — невдоволення.

Найбільше цього невдоволення було з приводу цілого ряду мурииських заворушень, що в деяких випадках були плановим заколотом публічного ладу, з грабунками і насильствами. Але можливо, що маловідомий до цього часу актор Роналд Ріґен, який переміг двократного демократичного губернатора Каліфорнії Едмунда Бравна, хоч раніше програли проти Бравна такі загальновідомі державні мужі, як кол. сенатор Вілліям Новленд і кол. віце-президент Ричард Ніксон, — дуже можливо, що Ріґен має рацію, заявляючи, що йдеться тепер в Америці не так про реакцію проти мурииських виступів, як проти надто частих і надто яскравих проявів лівого лібералізму. Реакцією проти зросту злочинности на терені Ню Йорку, як теж проти надто ліберальної поведінки судів супроти злочинців, можна пояснити відкинення у плебісциті 8 листопада ц. р. цивільної ради, яка мала б розглядати скарги проти поліції. Це надзвичайно характеристичний доказ „суверенности" американського виборця, який у деяких випадках протиставиться своїм лідерам і не сприймає їхніх суґестій: адже за ту цивільну раду при нюйоркській поліції заявились і активно аґітували за неї популярний посадник Джан Ліндзі і обидва нюйоркські сенатори — демократ Роберт Кеннеді та республіканець Джекоб Джевітс — і всі вони зазнали моральної поразки.

Невідомо ще, як практично позначиться зміна обличчя 90-го Конґресу на майбутньому законодавстві. Фахівці від конґресової аритметики вираховують, що значно скріплена республіканська меншість матиме кращу змогу бльокуватися з консервативними демократами з південних стейтів, і що на цьому особливо потерпить господарська політика президента Джансона, яка більше сприяє штучному підтримуванню економічного „буму" державними замовленнями і субвенціями, аніж принципові зрівноваження бюджету. Зате нема сумніву, що республіканська опозиція матиме сильнішу підставу для критикування закордонної політики Уряду президента Джансона та способу ведення війни у В'єтнамі. У виборах 8 листопада ц. р. народ виявив, що він підтримує засадничу політику Президента у В'єтнамі, себто підтримує американську збройну інтервенцію, але водночас — стривожений простяганням тієї війни внаслідок стратегії „обмежених цілей і обмежених засобів". Президент Джансон надто старий і досвідчений парляментарист та державний муж, щоб не зрозуміти цього глибшого сенсу вівтіркових виборів і він надто шанує волю народу, щоб її злегковажити.

Для американських українців прикрою несподіванкою була невдача кількох українських кандидатів. Але можна потішитись, що деякі з них, головно у Філядельфії, зібрали так багато голосів, що це є доброю прогнозою на майбутнє. Американсько - українські громадяни можуть також винести з цих останніх виборів лекцію, як масово виборці йдуть до голосування і які вони незалежні у своєму голосуванні. Один телевізійний коментатор твердив, що на голосування впливають „три п": партія, персональності і політика". У вівтіркових виборах всі ці „три п" грали, безумовно, поважну ролю. Але виграло четверте „п": „піпл", нарід. Американський нарід виявив свою волю, і треба її шанувати, без уваги на те, чи вона комусь до вподоби, чи ні.

Богдан Галайчук

КОЛЮМБІЯ ПЕРЕЙШЛА ДО ГЕНЕРАЛЬНОГО НАСТУПУ

Буенос Айрес. — Уся халепа почалася з того, що Рокефеллерова Фундація подарувала колюмбійському Національному Університетові Хліборобський Семінар, і Джанові Рокефеллерові забажалося бути приявним на інавґурації нової клітини. Коли він, у товаристві колюмбійського президента, входив до університетської будівлі, комуністи зустріли їх окликами „Геть з янками!", „Геть з урядом!" і обкидали камінням, овочами та городиною.

Це не новина ні в Колюмбії, ні в Латинській Америці взагалі. Наприклад, приблизно два роки тому, коли арґентинський секретар оборони промовляв під час державного свята під пам'ятником генерала Раки, з університетської будівлі студенти переривали його вигуками та обкидали його й інших військових дрібними монетами. Вони сподівалися, що спровокують військових на непродуману реакцію і матимуть нагоду нарікати на дику солдатеску, яка, мовляв, вдерлася до святині науки, порушуючи університетську екстериторіяльність. Але спровокували лише осуд громадської думки. Тим разом колюмбійський уряд „дав себе спровокувати": покінчив з абсурдною університетською екстериторіяльністю, ще й використав нагоду, щоб ударити по комуністичній субверсії.

„У межах Колюмбійської республіки, — стверджується в декреті з 26 жовтня, — не може бути жадної частини території, яка висмикувалася б з-під компетенції державної влади, згідної з конституцією". Це, здавалося б, річ самозрозуміла, але щойно від 26 жовтня поліція має право діяти на терені колюмбійських університетів. Уповноважив її до того згаданий декрет, мотивуючи це тим, що в університетських будівлях переховувано вибухові й запальні матеріяли, що там скривалися люди, яких шукає поліція.

Слід додати, що Асошієйтед Пресс чомусь добачає в цьому „скасування університетської автономії", дармащо колюмбійськими університетами й далі керують їхні сенати. Не треба бути правником, щоб відрізняти такі поняття як автономія і екстериторіяльність.

Справа в тому, що університетська автономія необхідна, якщо університети мають служити науковому дослідженню та формуванню інтеліґентських кадрів, а не виконувати доручення кожночасного уряду; мало якій державі пощастило так, як, наприклад, Франції, запевнити належний рівень університетам, не признаючи їм автономії.

Годі сказати те саме про екстериторіяльність університетів. Екстериторіяльність необхідна, разом з іншими иммунітетами, лише дипломатичному представникові. Університети користувалися екстериторіяльністю, подібно як і церкви, у середньовіччі, коли вистачило злочинцеві втекти до університетської будівлі чи до будь - якої церкви, щоб рахувати на безкарність. Залишено її, як професорські тоґи, берети та латинську мову в дипломах, з прив'язання до традиції, бо немає небезпеки надужить, коли керма університету знаходяться в руках відповідальних людей, сенату, створеного з професорів.

Але екстериторіяльність університету може стати небезпечною, коли професори мусять ділитися владою з представниками абсольвентів і, що гірше, студентів, як то водиться у багатьох латиноамериканських країнах.

Декрет з 26 жовтня передбачає за різні форми комуністичної діяльности в'язницю до 5-ох років або конфінування в певних частинах країни; він засновується на повновластях, що їх має президент на основі стану облоги, проголошеного два роки тому.

Декрет занадто дбайливо опрацьований, щоб його можна було зредаґувати протягом двох днів, вже після інциденту з президентом та Рокефеллером. До речі, його сподівалися ще після невдалого атентату на президента, що викликав гострий осуд преси і тим самим створив сприятливе підсоння для такого роду постанов. До зредаґування декрету приступлено, мабуть, безпосередньо після атентату, а інцидент в університеті використано як нагоду, щоб надати проєктові декрету правосильности. Крім скасування екстериторіяльности охоплює він також постанови, звернені проти партизанки, вуличних заворушень, пропаґанди та поїздок на Кубу.

У Колюмбії партизанка більше розвинена і глибше закорінена, ніж в будь - якій іншій країні континенту. Це єдиний край, де існували „партизанські республіки". Хоч на початку 1965 року військо опанувало дві останні „республіки" і кілька місяців тому завдала партизанам нового удару, все таки вони ще численні. Серед колюмбійських партизанів можна вирізнити три групи: китаєфільська Армія Національного Визволення; Робітничо - Студентський Комуністичний Рух такої самої орієнтації, що його ділять від „Армії" лише тактичні розходження, і бандити, що виводяться ще з перших колюмбійських партизанів, ліберальних та консервативних, які зійшли на злочинців; комуністи використовують їх як своє знаряддя.

Декрет забороняє допомогу партизанам в будь - якій формі і вже тим самим посередньо признає існування партизанки. Потверджується цей факт також в умотивуванні декрету.

„Неконвенційне ведення війни" не обмежується партизанкою, а охоплює також операції на міському терені, до яких заправляються комуністи систематично. Саме проти цих операцій звернена

(Закінчення на стор. 3-ій)

П. Чижик

ЧОМУ ЖІНКИ ЖИВУТЬ ДОВШЕ ЯК ЧОЛОВІКИ?

Якщо не будуть винайдені якісь засоби для продовження життя чоловіків, то жінки й надалі перевищуватимуть їх кількістю. Під теперішній час у ЗДА жінок приблизно на два мільйони більше, ніж чоловіків.

Починаючи з 25-річного віку, жінки переважають кількістю чоловіків. На кожну 1000 65-річних і старшого віку чоловіків припадає 1276 жінок.

У віці 65 років і вище дві третини всіх жінок у ЗДА є вдовами. Вдови переважають кількістю вдівців майже в три рази. У 1965 році в цій країні було 8,500,000 вдів, з яких 40% мали менше, як 65 років.

Жінки живуть пересічно на 4-5 років довше, ніж чоловіки в усіх країнах світу. За останнім переписом населення в Україні було 2405 осіб віком понад 100 років, з них жінок 1998, а чоловіків 407.

Які ж причини жіночого довголіття? До цього часу не вдалося знайти на це єдиної відповіді.

На продовження життя впливають різні чинники, спільні для жінок і для чоловіків. Але жінки уникають завчасного старіння тому, що вони менше журяться, ніж їхні чоловіки, менше курять, інакше харчуються, не займають відповідальних посад, що спричиняють неврози. Неврози — це захворювання нервів, які постають внаслідок напруження при виконуванні трудних завдань, недостатнього й нерегулярного сну, гніву, горя і т. д.

Жінки займаються переважно спокійною хатньою працею, вони не такі поважні, як чоловіки, більше і частіше сміються, а сміх — це здоров'я. Спокійне життя сприяє довголіттю. Все, що позитивно впливає на людину, продовжує її вік.

У взаєминах між чоловіком і жінкою мають панувати вирозумілість, симпатія, некорисливість, згода. Чоловік і жінка повинні уникати взаємних докорів, не виявляти роздратованости та злости. „Так, як роса гине від сонця, так само чоловік гине від злої жінки, а жінка від злого чоловіка" — говорить народна мудрість.

Окремо від хвороб в людині з дня її народження і до смерти відбуваються атрофуючі процеси. До цього часу наука цих процесів не дослідила. Із зовнішнього вигляду можна відрізнити молоду, стару і середнього віку людину. Це — тільки відбиток тих складних змін, які відбуваються в організмі людини на протязі її життя.

Серцеві хвороби — показник, чому жінки живуть довше, ніж чоловіки. Чоловіки більше вразливі на серцевий удар, — недугу, яка буває в чоловіків переважно у віці 55-59 років, а у жінок 65-69 років. Артеріосклероза, наслідком якої буває серцевий удар, у чоловіків являється приблизно на 10 років раніше, ніж у жінок. Щорічно в ЗДА вмирає приблизно 500 тисяч людей від серцевого удару. У віці 40-75 років від серцевих хвороб умирає в два рази більше чоловіків, ніж жінок.

Чоловіки також вразливіші і на такі хвороби, як виразка шлунку, пістряк, туберкульоза, запалення легенів, сліпота, подагра, вразливіші й на обниження статевих функцій. Від нещасливих випадків гине більше чоловіків, ніж жінок.

Порівнюючи з чоловіками, на долю жінок припадає тяжча і відповідальніша біологічна функція продовжування людського роду. Людина — дитина природи, яка обдарувала жінок стійким, міцним організмом, що ставить великий опір проти різних недомагань. Отже, жіноча стать біологічно сильніша ніж чоловіча.

Жінки життєздатніші і живуть довше в кожному періоді життя, ніж чоловіки. Досліди показали, що майже серед усіх тваринних видів самиці живуть довше, ніж самці. У дитинстві смертність серед хлопців більша, ніж серед дівчат.

Фізіологічна смерть наступає тоді, коли людина пройшла нормальний біологічний розвиток і вмирає природньою смертю. Патологічна смерть наступає внаслідок хвороби. 75% людей умирає не природньою смертю, а від хвороб.

Наука ґенетика, що вивчає закони розвитку та спадковости організмів, стверджує, що жіноча перевага криється в спадковості. Коли народжується жінка, то кожна її клітина має 23 пари хромозомів, які передають спадковість, а коли народжується чоловік, то кожна його клітина має 22 пари хромозомів.

Також статевих гормонів естроґену і андроґену, які захищають кровоносні судини від ствердіння (артеріосклерози), у жінок витворюється більше, як у чоловіків. У жінок до клімактеричного періоду майже ніколи не буває серцевого удару. Старіння — це передусім наслідок зміни артерій.

Між 40-50 роками життя у жінок починає знижуватись виділення гормонів в кров, до 60 років життя це виділення стабілізується, а далі знову знижується, так що жінки довгі роки зберігають усі зовнішні ознаки жіночости. У чоловіків деякі хвороби лікують жіночими гормонами.

Проблему довголіття вивчає наука ґеронтологія, яка за віком розподіляє старих людей так: від 60 до 74 років — підстаркуваті люди, від 74 до 90 — старі, понад 90 — довголітні.

Природній вік людини вчені визначають на 150 років. Це вік її нормального біологічного розвитку, але внаслідок нервового життя і несприятливих чинників він скорочується. Філософ Сенека сказав: „Наше життя не є коротке, але ми його робимо коротким".

Чинники, які вкорочують життя людини, крім згаданих вище, це — замала медична опіка, несприятливі економічні, соціяльні та санітарно - гігієнічні умови, недостатній відпочинок і сон, недотримування правильного режиму дня, неправильне харчування, надмірна вага тіла, куріння, вживання алькоголю, невикористовування природних умов (свіже повітря, вода, сонце), сидячий спосіб життя.

Людина, як розумна і свідома істота, може і повинна відповідно плянувати й змінювати умови свого життя, щоб повністю використовувати приховані життьові сили організму. Вона раз-у-раз мусить вмовляти в себе: я ще молода і житиму сто років в доброму здоров'ї. Вона мусить уникати неґативних емоцій, не запаморочувати собі голови чорними думками, вірувати в Бога, укладати пляни на майбутнє, вести просте, безтурботне, спокійне життя, бути оптимістом, використовувати свої здібності, систематично переводити фізичні вправи. Все це допоможе їй поборювати старість.

Голоси читачів

„ЛИЦАРІ ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ"

Такий титул дала Леся Лисак своїй статті, присвяченій Українським Січовим Стрільцям, з нагоди 1-го листопада. („Свобода" з тою ж датою). Читали ми зі зворушенням слова, що їх подиктувало серце ніжної жінки з великої любови до тих, які „червону калину підіймали".

Стаття пані Лесі завернула мої думки на п'ятдесят літ назад, і я знову злучився з 8-ою сотнею УСС-ів, з якою перебув два роки на східньому фронті. Як живий, став перед моїми очима командант 2-го куреня отаман Сень Горук, що його замучили москалі в Кожухові під Москвою. До смерти не забуду тієї широкоплечої постаті з великою головою, в чоботях із високими халявами, з далековидом і мапою на шиї. Здається, що ще останньої ночі спав я на одній прічі з сотником Осипом Будзиновським, що його кістки спочивають на широких степах України. Він був для своєї сотні батьком, був цивілістом у старшинській уніформі, а на муштру дивився крізь пальці.

Стаття пані Лесі пригадала тяжкі бої в Карпатах зимою 1914-15 р., Маківку, Галич, Семиківці, Лисоню. Спомини завели мене до Посухова, коло Бережан, де поховано моїх найкращих приятелів, хорунжих Юліяна Соколовського і Івана Максимишина, що впали від московської кулі на Лисоні. Думка полетіла аж над Волгу, що в ній, утікаючи з московського полону, втопився мій добрий товариш Михайло Дорошенко. Схилившись над списком сотні, перейшов усіх товаришів. Де вони, де впали, коли вмерли, скільки їх є ще в живих? Пригадав усіх мені знаних, що живуть у вільному світі. Думка полинула до Філядельфії, де по довгій і тяжкій хворобі спочив навіки незабутній товариш Лев Чубатий. Чи всі діти і внуки Лицарів Червоної Калини знають про славні діла своїх батьків і дідів? Їм треба ці діла знати, бо Лицарі Червоної Калини залишили найсвітлішу сторінку в нашій новій історії. Уже в Америці довелося мені зустрічати синів тих славних лицарів, і в розмові про їх батьків я бачив гордість в їх очах, тим більше, що вони продовжували розпочате діло як вояки І-ої Дивізії УНА або бійці УПА.

Стаття пані Лесі варта, щоб її передрукували всі українські часописи і журнали на еміґрації, вона повинна бути вміщена на сторінках Альманаху УСС'ів. Учителі Шкіл Українознавства повинні її читати старшим учням, особливо в листопаді.

Варто було бути Лицарем Червоної Калини, воювати за найвищу ідею, навіть вмерти, коли й через п'ятдесят літ, що минули від тих подій, є жіночі серця, що кажуть: „коли б ви знали, як ми вас любимо, Лицарі Червоної Калини!"

Іван Білоус

Дітройт

Від деякого часу (не во гнів редакторам і іншим співробітникам), беручи до рук „Свободу", я передусім шукаю на 2-ій сторінці Вас, пані Лесю. Та чи тільки я? Так роблять майже всі, бо вже надокучили ті прикрі справи з совєтськими зустрічами - контактами чи з'їздом УКК і т. п. А хочеться прочитати щось, від серця написане, щось рідне, щире і тепле. І це знаходимо у Ваших дописах - репортажах.

У мене, старого і хворого Усусуса, Ваш спогад про „Лицарів Червоної Калини" витиснув сльози зворушення, і жаль стиснув серце, що все воно вже так давно минуло. Бо Ви, пані Лесю, так щиро кажете, що не раз згадуєте і думаєте про нас... Про наші вчинки, змагання, про стрілецьку пісню, котру усі лелюють і голублять, — хоч нас не всі добре згадують і люблять...

Про те, як ми манджали, і рідні нам вклонялися жита. Про синю чічку і тиху маєву нічку... Про те, як там, у — нашому Львові, музика грає й танок жваво йде... А хорунжий лежить при окопах, а вітер над ним шепоче: „кохана, не забудь", — врешті про тих журавлів, що відлетіли і вже не вернуться, бо ті, що піднімали Червону Калину, віддали своє життя, щоб Вона воскресла!

Дуже зворушливо читати, що ще хтось сьогодні нас згадує, навіть любить... Нехай так по - дитячому майже...

Бо тепер навпаки — нас знеславлюють і кленуть, що ми програли змаг, хоч то не наша вина, що нас було замало...

Тож, прийміть, пані Лесю, від мене і моїх побратимів щире спасибіг за Ваші прості, але безкраю щирі слова, за Ваше признання. За Вашу „майже дитячу любов" до „лицарів абсурду" — прийміть щирий стрілецький поцілунок від одного, що був колись Усусусом.

Н. Рибак

Шикаго, Ілл.

ЛУКА ЛУЦІВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

(113)

Докладна аналіза „Зів'ялого листя" Я. Яремою відкидає твердження тих критиків, які гадають, що Франко „Передмовою" до першого видання збірки „маскувався", бо „ще боявся виявляти свій індивідуальний та інтимний внутрішній світ". Перший жмуток збірки був надрукований в другому виданні збірки „З вершин і низин" (1893) без жадної маскувальної передмови. Ярема наводить кілька поезій Франка з 1881-1885 рр., де є його власні почування, з якими він зовсім не крився („Пісня геніїв ночі" (1882), „Картка любови" (1881), „Догоряють поліна вночі" (1881), „Поєдинок" (1883), „Не надійся нічого (1885).

Аналіза цієї ліричної драми дозволить спростувати й твердження тих, які гадають, що „Зів'яле листя" майже в цілості основане на неподіленій любові поета до Целіни Журовської. Ось недавно Марія Струтинська написала в „Сучасності" (Мюнхен, 1966, липень, ст. 125-126) в цій справі таке: „Треба погодитися (чому аж „треба"? — Л.Л.), що дві-три поезії виходять поза рамки цієї „ліричної драми". Проте, це ніяк не заперечує її суцільности . . . її головного стрижня і — головної, власне, єдиної героїні". Гадаємо, що тут помішано дві справи, бо головним стрижнем у цій „ліричній драмі" є нещаслива любов, і це становить її суцільність. Щодо „єдиної героїні" — то справа не така проста, як думає М. Струтинська.

В першому циклі є п'ять поезій, написаних перед 1886 роком, коли Франко побачив Целіну Журовську. Ось вони: „Не знаю, що мене до тебе тягне" (1882), „Не раз у сні являється мені" (1882), „Твої очі, як те море" (1883), „Безмежнеє поле в сніжному завою" (1883 і 1885) та „Не надійся нічого" („Як ти могла сказати це так рівно") — 1885 рік. Отже в першому жмутку п'ять поезій не можуть відноситися до Журовської.

Треба навести одне речення із Франкової передмови до другого видання „Зів'ялого листя", бо воно звертається проти тих, які хотіли б кажну поетову поезію причепити до якоїсь живої особи. Франко писав, що „давати ключ до пояснення поодиноких із тих віршів не бачить потреби: йому здається, що й без автобіографічного ключа вони мають самостійне літературне значення".

Ми мали на увазі ці поетові слова, коли в своїй праці (Лука Луців. Іван Франко. Життя і творчість. Календар-Альманах „Свободи", 1966) твердили, що вартість поезії не зміниться, коли читач не знає, хто був причиною її написання. М. Струтинська пише в цій справі: „Постає питання: чи маємо право ховати ключі до поетової творчости (хоч він сам міг і не дати їх нам (таки не дав! — Л.Л.), чи можемо звужувати скалю його переживань без того, щоб не обкраяти його особовости"? (Там же, ст. 125).

Франко виявив скалю своїх переживань у своїх поезіях, і там же виявив свою особовість, і жадні правдиві чи підроблені ключі до його поезій ані не „звужують, ані не обкрадають його особовість". Пані Марія Струтинська, не бажаючи „звужувати скалю переживань поета" і не хотячи „обкраяти його особовість", згадує навіть в цій статті про те, що в „спальні Ольги Рошкевич", після її одруження з Озаркевичем, — „між ліжками стояло фортепіяно", хоч свою статтю зачинає заявою, що вона „не є прихильницею непотрібного копирсання в біографіях письменників з метою відкрити „сенсаційні" подробиці їх життя" (ст. 125), але згадує про фортепіяно. На нашу думку такі „біографічні дані" таки не мають значення для оцінки життя й творчости письменника, хоч дехто може ними любуватися.

Погоджуємося з проф. Яремою, що Франко в „Зів'ялому листі" бажав „дати художній твір, що був би не так відображенням історії його власних переживань, як твором загального значення, хоч і основаним на автобіографічному матеріялі. При виборі п'єс (окремих поезій) вирішальним фактором були вимоги наміченої дії, яка мала стати істотним змістом твору. Таким чином у збірку могли ввійти й такі вірші, що зовсім не відносяться до особи Целіни Журовської, коли цього вимагала намічена композиція твору. А в останньому, третьому циклі, в якому дія доходить до своєї трагічної розв'язки, автор мусів вийти вже цілком за межі автобіографічного матеріялу в сферу вільної творчої конструкції".

„Зів'яле листя" не творилось просто за автобіографічними даними, а виникло з певної мистецької концепції, як це видко з його наскрізь симетричної будови кожного жмутка. Кожний цикл має по 20 поезій, а перший має ще й „Епілог", бо він, первісно, мав бути цілістю для себе і під назвою „Зів'яле листя" друкувався у другому виданні збірки „З вершин і низин" (1893).

Коли приглянемося 20 п'єсам першого жмутка, побачимо, що це звичайна драма неподіленої любови без трагічної розв'язки, без зневір'я й песимізму. В першому циклі є експозиція, герой не знаходить любови в коханої дівчини і б'ється між горем і надією (п'єси І-VIII), пізніше він приходить до рівноваги духа і філософує про життя (IX-XIX), та вкінці настає драматична перипетія, його кохана вибрала іншого (XX), і в ліричного героя вибухає ще сильніша любов.

(Далі буде)

Гартфорд, Конн.

МОЛОДЬ В ПОКЛОНІ ФРАНКОВІ

16 жовтня в залі Українського Народного Дому відбулося у Гартфорді свято в честь Івана Франка. Відбулася рідкісна імпреза.

Треба признати управі місцевого Відділу УККА, а зокрема його голові інж. О. Пришлякові, реф. молоді п. дир. Р. Романишинові та голові імпрезової комісії п. Мих. Шевчукові, що впали на добру думку, коли віддали ініціятиву свята в руки молоді. Молодь організувала свято, молодь підготовляла реферати й програму, молодь була зацікавлена теж у фреквенції.

Свято відкрив голова Відділу інж. Пришляк О. Гарно опрацьований реферат, що його моттом було: „Не ридать, а здобувать кращу долю в боротьбі" — виголосила членкиня СУМА і ТУСМ — студентка панна Ірина Салецька. Пролог до „Мойсея" — І. Франка виконали п л астунки-юначки: Марта Пришляк, Наталка Коршенюк, Віра Шендюк, Ірина Швець та Роксоляна Саляк. Фордепіяновий супровід — Люба Когут. Ефектовні строї пл. сен. Ірини Чайковської приковували увагу глядача та піднесли рівень рецитації

Промову: „Іван Франко — провідник минулих і сучасних поколінь " — виголосив пл. сен. інж. Ярослав Лучкань. Далі з програмі слідувала майстерно віддана „Ідилля" — І. Франка у виконанні учнів Школи Українознавства: Оксана Дутка, Дарія Кузьма і Андрій Чайковський, під керівництвом п-ні Оксани Кузьми. „Каменярі" — І. Франка — СУМА — юначки Оля Борисюк, Оксана Дутка, О. Хімчак, Мирося Шагай і Ярослава Шегда, — під керівництвом п-ні Ольги Хімчак, Між виконавцями „Каменярів" на особливе відмічення заслуговує Оля Борисюк, що відзначалася не лише драматичним хистом, але й повним розумінням того, що говорить. Атракцією не тільки для дітей, але й для дорослих була друга частина програми. Пласт — члени уладу старших пластунів, юнацтва і новацтва вивели на сцену „Лиса Микиту". Монтаж із уривків „Лиса Микити" майстерно скомпонувала та вивчила пл. сен. Ніна Вересюк. Барвистість по-мистецьки зроблених строїв, проєкту і роботи пл. сен. Ірини Чайковської, при допомозі матерей, а головно пані І. Чернига, — зразу ж полонили глядачів. А зі строями було таки мороки і праці, бо крім „звіринця" були тут і бджілка, і метелики, і цвіти, що виводили танець перед „Їх Величеством Царем Левом".

Виконавці: Постанова — пл. сен. Ніна Вересюк, Строї — пл. сен. Ірина Чайковська, рецитатор — ст. пл. Марія Кукіль, фортеп. супровід — ст. пл. Андрій Пришлякк, Декорації — п. Михайло Шевчук. Лис Микита — Марта Пришляк, Лев - Гадзевич, Львиця — Х. Кінах, Вовк — Аскольд Яцух, Ведмідь — Юрко Чернига, Рись — Леся Теслюк, Півень — Наталка Коршенюк, Курка — Наталка Кузьма, Борсук — Роман Заяць, Пес — Марко Левський, Лисиця — Ніна Ковальська, Пільний Коник — Адріян Левський, Білка — М. Дитюк, Бджілка — Орест Стельмах, Зайчик — Андрій Чайковський, Метелики — Марта Теслюк, Христя Демковпч, Уляна Кузьма і Марійка Кузьма. Цвіти — Маруся Демкович, Галя Чайковська, Ірина Пришляк і Віра Кукіль.

Згадуючи виконавців імпрези, слід з вдячністю згадати артиста - маляра п. Андрія Чорняка, що безкорисно зробив гарний портрет І. Франка. Відспіванням „Не пора" закінчено цю наскрізь вдалу імпрезу Молоді.

М. Ш.

Ютика, Н. Й.

ФРАНКОВІ РОКОВИНИ

22 жовтня в недавно збудованій авдиторії Української Католицької Церкви відбулося свято Відзначення 50-их Роковин з дня смерти Івана Франка. Імпрезу підготовив Громадський Комітет під патронатом Відділу УККА. До ділового комітету входили: пп. Іван Бекерський — голова, мґр Богдан Рабій, Володимир Запаранюк, Осип Ліщинський, інж. Ярослав Яцковський і інж. Петро Ярмак — члени.

На програму склалися: Вступне слово голови Ділового Комітету — п. Івана Бекерського. Святкову промову виголосив д-р Михайло Лоза з Боффало. Доповідач спростував тенденції й пофальшовані праці совєтських авторів про світогляд І. Франка. Франко не жив для якоїсь інтернаціональ. країни, а для своєї рідної Батьківщини .

„Кансонета" — муз. П. Чайковського і друга частина сонати в „ф-мінор" — муз. Е. Ґріґа (скрипкове сольо) виконав п. Ярослав Ліщинський. Йому акомпаніювааала професорка Ірина Заячківська - Гаврилюк. Уривок з „Івана Вишинського" Івана Франка деклямував артист львівського театру — маестро Євген Курило.

„Як почуєш вночі" (Франко-Лопатинський) „Ой ти дівчино з горіха зерна" (Франко — Кос-Анатольський) та „Баті, баті" — арія з опери „Богема" — Пуччіні виконала солістка мґр Наталка Топольницька - Міллер при фортепіяновім супроводі панни Лесі Яцків.

Деклямацію — Пролог до „Мойсея" І. Франка гарно виконала п. Софія Ліщинська під супровід фортепіяна проф. Ірини Заячківської-Гаврилюк. Мистецьке оформлення сцени виконала мисткиня мґр Оксана Лукашевич. Імпреза закінчилася відспіванням Ф р а н к ового гимну „Не поро". В імпрезі взяли участь місцеві громадяни й численні довколишні гості.

В. З.

КОЛЮМБІЯ ПЕРЕЙШЛА ДО ГЕНЕРАЛЬНОГО НАСТУПУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

дальша постанова декрету, яка загрожує суворими карами за під'юджування до маніфестацій, коли вони не дозволені владою, за протидержавні написи, за пошкодження осіб та майна і за перешкоди у вуличному русі.

Декрет забороняє пресову та радіову пропаґанду, якою „під'юджується до захитання громадського ладу, прославлюється злочин, закликається до співпраці з озброєними групами, що оперують у Колюмбії в зв'язку з міжнародними рухами".

Заборонено також колюмбійським громадянам виїздити на Кубу під досить скромною санкцією: відібрання пашпорта. Тут слід зазначити, що, хоч мехіканський уряд не зірвав летунських ні інших зв'язків з Кубою, він дбайливо реєструє осіб, які відлітають до червоної Мекки і подає їхні імена відповідним урядам.

Характеристичне обґрунтування декрету: „В деяких околицях нашої країни оперують озброєні групи, що координують свої акції, підпорядковуючись міжнародним субверсивним плянам, проголошеним на Триконтинентальній Конференції у Гавані. Хоч ті групи не загрожують інституційній стабільності, вони часто спричиняють смерть вояків та селян і, з другого боку, поважні видатки, зі шкодою для плянів піднесення життьового рівня найбідніших. Недопустимо, щоб колюмбієць допомагав у вбивстві своїх земляків та перешкоджав у поліпшенні національної економіки".

Недопустимо теж, що Колюмбія спромоглася на такий декрет аж так пізно: ще більш недопустимо, що інші латиноамериканські держави і досі не спромоглися на належну протикомуністичну оборону під впливом фальшиво зрозумілого лібералізму. І що донині немає належної континентальної координації оборони проти субверсії, керованої з того самого центру.

Боффало, Н. Й.

МИСТЕЦЬКІ ІМПРЕЗИ

Б о ф ф а л і вська громада в і д з н а ч и л а 50-роковини смерти Івана Франка святковим вечором 23 жовтня в залі У к р а їнського Дому „Дніпро". Виконання програми почала духова оркестра СУМ-а, яка під дириґентурою М. Петришина відограла „Не пора". Про життя, творчість, громадську працю та значення І. Франка доповідав д-р Б. Томків, проф. університету в Оліян, Н. Й. Поему „Каменярі" продеклямував д-р В. Дмитріюк, додаючи ще, на домагання публіки, поезію „Земле моя". Пластунки: Р. Волинець, А. Ткачук і Г. Царик виконали монтаж з поезій І. Франка, в оформленні п-ні Лесі Лисак. Пісні „Не забудь юних днів" М. Лисенка і „Як почуєш вночі " Д. Січинського відспівав тенор-соліст Б. Пруц при форт. супроводі п-ни Олі Алексевич. Чоловічий хор „Бурлаки" (дир. Ю. Лабрівський) виконав М. Лисенка „Вічний революціонер" і Д. Січинського „Даремне пісне". Лисенка - Берковича „Пливе човен" і Фоменка „Марш" відограла учениця школи УМІ Зірка Морозевич. На задній стіні сцени видніла картина із зображенням постаті каменяра, виконана М. Борачком. Так укладом програми, як і її виконанням (зокрема треба відмітити дуже стилеве виконання хором пісні Січинського) наша громада гідно вшанувала пам'ять І. Франка.

Щоб зацікавити наших громадян літературно - мистецьким життям, розпочав свою діяльність „Ініціятивний гурток Літературно-мистецького Клюбу", влаштовуючи 22 жовтня в приміщенні Українського Національного Дому виставку мистецьких картин (з ґалерії „Ми і Світ" у Торонті). На виставці було 33 картини (олійні, акварелі і дереворити) вісімнадцяти сучасних українських мистців. Виставку, яка тривала тільки один вечір, відвідало 50 осіб.

Заходами цього ж ініціятивного гуртка відбулася 28-го жовтня доповідь проф. д-ра В. Романенчука (з університету в Наєґра -Фолс) на тему:: „Відношення мистецтва до дійсности", в якій доповідач подав погляди деяких визначних людей на мистецтво та його значення в житті людини. По доповіді та короткій дискусії присутні розглядали виставлені картини мистця-маляра Б. Божемського.

Старанням окремого комітету, складеного з представників українських католицьких парафій боффалівського деканату та членів „Провидіння", відбулася 30 жовтня, в залі „Дніпра", святкова академія для відзначення сторіччя народин Єпископа Кир Сотера Ортинського. У святковому слові о. Б.Остапович начеркнув деякі події з колишнього життя наших поселенців у ЗДА та велику релігійну, національну і економічну працю першого єпископа для українців-католиків у ЗДА. Мішаний хор „Боян" з Боффало-Блек-Рак, під дириґентурою І. Грицковяна, відспівав п'ять релігійних пісень українських композиторів, а тенор-соліст Б. Пруц виконав Гнатишина „Жита", Людкевича „Черемоше" і Фоменка „Любіть Україну", при фортепіяновому супроводі п-ни О. Алексевич. Молода піяністка Надя Лещук відограла М. Лисенка „Елеґію" та Альбеніца еспанський танок „Сеґідія". Гурт пластунів і пластунок віддеклямував Р. Завадовича „Поклін Владиці". Святковий вечір відкрив і провадив програму інж. І Слободян.

Хоч свято влаштовували представники п'яти парафій, тільки мала частина парафіян явилася на залі, щоб віддати поклін тіням першого Владики і визначного громадянина — українця на землі Вашинґтона.

О. З.

Д-Р ІВАН ГРІБИК

(Посмертна згадка)

21-го жовтня після трьох тяжких операцій в шпиталі Форда в Дітройті упокоївся на 75-му році життя син Галицької України д-р Іван Грібик.

В 1905 році чотирнадцятилітній юнак залишив рідну хату в Галичині і разом з групою земляків виїхав у далекий, чужий світ шукати кращої долі і засобів для освіти. Він не приїхав до Америки на заклик багатого вуйка чи якогось іншого родича, він не привіз із собою життєвого досвіду, як і не привіз кріпкого здоров'я. Його світогляд формувався під впливом творів Т. Г. Шевченка та І. Франка, а добродійність його батька і його допомога селянам, як практика костоправа, визначили його характер і майбутню його спеціяльність.

Спочатку в Торонті працює в ролі, „куди пошлють", потім в Ню Йорку юнак бореться за своє існування і збирав гроші для студій.

Вечірні курси, невтомна праця над книгами в читальнях бібліотек, відкрили двері молодому Грібикові шлях на Медичний Факультет Шикаґівського Університету, який він закінчив як д-р хіропрактит.

Поруч з працею в школі студент Грібик мав час для національно - громадської й культурної праці серед своїх братів українців, над якими тяжило русофільство. Для нього принцип соборности був реальним, для нього не існувало Збруча, і похідних від нього територіяльних, релігійних чи культурних претенсій на вищість.

Він в одинаковій мірі болів душею за невдачі, як і радів успіхами, де б вони не відбувалися на землях України. Але Рідна Школа, НТШ УВАН, УККА, УНР були ціллю його моральної і матеріяльної допомоги.

Він писав про це так: „Обсервуючи зміни в українській громаді протягом довшого часу, я тішуся організаційним - національним і культурним поступом українських людей, розсіяних на чужині. Я засуджую все і всіх тих, хто сіє незгоду в українській громаді в світі, підмінюючи другорядним. Багато зайшло змін на краще в національній свідомості наших людей на еміґрації. а такі, події, як пам'ятник Т. Шевченкові у Вашинґтоні, чи Енциклопедія Українознавства, чи наукові установи НТШ, УВАН піднесли нас на високий культурний позем, про що 50 років тому не могли і думати. Я почуваю своїм обов'язком до кінця свого життя морально і матеріяльно підтримувати українські організації, особливо наукові".

Його жертвенність пітверджувала його слова, поквитуванням відповідних установ. Скромний у вимогах до життя, добродійний, жертвенний, не як філантроп, а як свідомий син українського народу жертвував на українські цілі. Ні стан, ні добробут землі Вашинґтона не змінили його відданости національній справі. Він був і відійшов у вічність вірним сином свого народу, гордо ніс усе своє життя своє ім'я — українця.

На останніх відвідинах його прот. Литваківським, настоятелем православної катедри св. Покрови в Дітройті, д-р Грібик просив примістити його в українській родині, де б він чув українське слово і бачив своїх людей.

Д-р Грібик не тільки лікував людей як хіропрактик, а він ширив медичну культуру серед своїх пацієнтів. З усмішкою на обличчі, він зустрічав своїх пацієнтів, вислухував їх жалі, після встановлення діягнози він поясняв хворому природу недомагань і давав засоби лікування.

Хто знав д-ра Грібика змолоду і старші роки його життя, ті стверджують, що національний патріотизм і любов до українства, в його життєвій філософії, були і залишились до смерти чистими, прозорими і огріті вірою у воскресіння Української Соборної Самостійної Держави. Відійшов від нас не лише д-р Грібик, як фізична істота, але відійшов меценат добрих діл з високою н а ціональною свідомістю, мораллю і любов'ю до поневоленої Батьківщини.

24-го жовтня тіло небіжчика д-р Грібика родичі й знайомі проважали на місцевий цвинтар, де похоронні відправи відслужив прот. Литваківський, настоятель православної катедри св. Покрови в Дітройті, сказавши змістовне прощальне слово.

Вічна Пам'ять!

А. Шашло

СВАТАННЯ НА ГОНЧАРІВЦІ

(З приводу прем'єри в Ню Йорку 23 жовтня 1966 р.)

Український Оперний Ансамбль в Ню Йорку, що має за собою високомистецькі постанови: „Катерина," „Запорожець за Дунаєм", „Наталка - Полтавка" і „Чорноморці" поставив 23 жовтня прем'єру комічної народної оперети Г. Квітки-Основяненнка, муз. К. Стеценка, „Сватання на Гончарівці" в залі Фешен Інституту в Ню Йорку.

Ця побутова комедія, н а п и с а н а п р и близно 130 літ тому, ще й досі не сходить з українських сцен і на рідних землях і на чужині. Вона ввійшла до „залізного репертуару" нашого побутового, народного театру ізза свого щирого, українського гумору, реалістичної картини українського села з його додатніми та від'ємними прикметами.

Акція побудована на гострому конфлікті, доньки з матір'ю, що її підтримує слабовільний чоловік, який лиш чекає на добру оказію до чарки. Напруження триває аж до самого майже кінця, коли „чари" Скорика переконують матір — залишити мрію про багатство та вволити волю залюбленим молодятам.

Т. Федорович, він же режисер і декоратор сцени, незвичайно вірно переживав ролю Прокопа Шкурата, слабовільного чоловіка з постійною спрагою до горілки, та створив такий частий у нас тип „поневоленого чоловіка"! Він не грав, але переживав свою ролю. Відчувалося в кожному слові і русі — старого доброго, досвідченого актора, що ціле життя служив українському театрові.

Його енерґійна дружина — Одарка (М. Стефанишин) доказала, що вона тримає не три, але таки чотири вугли у своїй хаті, відіграла поправно свою невдячну болю, хоч може часом дещо за м'яко. Ми привикли бачити в Одарці Шкуратисі таки справжню козачку, що не уступає перед ніким і нічим, хоч вірить у забобони і чари. Голос її звучав природно, тепло, вповні відповідаючи вимогам ролі.

Загальну симпатію здобула собі оперна співачка Т. Лихолай (ліричне сопрано), в ролі Уляни. Вона вичарувала постать сільської дівчини зз такою щирістю і правдивістю, так природно почувалася в цій ролі, якби вродилася для неї. Затиралася границя між сценою й життям, — глядачі бачили справжню сільську дівчину, що цілою своєю істотою боролася за право на щастя. Вона зразу вхопила за серце своєю піснею „Хусточко моя" а пізніше в дуетах з Олексієм чарувала публіку.

Відомий наш співак — І. Гош заблистів добрим голосовим матеріялом у солях і дуетах з Уляною, він теж як актор заслуговує на повне признання. Олексій в ролі І. Гоша вийшов як чесний, одвертий і щирий у своєму ставленні до людей. Він глибоко любить Уляну і разом з нею бореться за своє щастя і перемаагає, він репрезентував з Уляною додатні типи нашого села.

Б. Крушельницький деб'ютував на сцені і вив'язався якнайкраще із своєї ролі, граючи і співаючи природно і переконливо ролю багача П. Кандзюби.

Його придуркуватого сина — Стецька — відіграв як не можна краще М. Яблонський. Він почував себе на сцені мабуть найкраще з усіх, піднайшов у собі добрий ключ до своєї невдячної ролі, та зробив з неї центр зацікавлення публіки. Яблонський створив із Стецька неперевершений тип чудасія, сільського „філософа", що вдавав ніби придуркуватого, але в дійсності сам сміявся з усіх, а боявся тільки свого неуступчивого батька. Вкінці він відчув незручність свого положення та не ставив спротиву „чарам" Скорика. Його голос лунав по цілій сцені й залі вільно й переконливо, виявляючи добру школу. Цей молодий і талановитий актор дає надії на велике майбутнє, як першорядний наш комік.

Лев Рейнарович мав нелегку ролю відтворити вислуженого вояка царської армії. Він вийшов з неї переможно, зукраїнізув а в ш и її, хоч автор комедії написав цю ролю мішаною московсько-українською мовою. Монологи і пісні віддав з вояцькою бравурністю й певністю. Як не міг переконати Одарку добрим словом, то закляв її ворожбою діпняв свого і допоміг свому племінникові, Олексієві, заручитися з Уляною. На сцені почував себе певно і вільно, вносячи багато руху й життя, підтримуючи темп акції.

О. Вовчук відіграв з гумором малу ролю другого свата Тимоша.

Цілий Ансамбль доложив багато трудів, щоб ця побутова комедія випала якнайкраще. Режисер Т. Федорович створив гармонійну цілість, веселу картину нашого села 130 літ тому. Завдяки наполегливій праці цілого ансамблю вдячні глядачі, що заповнили простору залю Фешен Інституту (понад 1000 осіб), побачили на сцені стару Україну з її звичаями, забобонами, традицією. І в цьому сценічна вартість „Сватання на Гончарівці". Український побутовий театр має свою золоту сторінку в історії українського театру. Не тільки укранці, але й чужинці радо й часто відвідували українські побутові п'єси, бо вони вносили і вносять відпруження серед нашої сірої буденщини. Душа відпочиває серед сільсько атмосфери, серед простодушних сільських типів, таких характеристичних для нашої національної психіки. І тому добре є, поруч вистав історичних, психологічних, давати вистави побутові, як „Сватання на Гончарівці", яке пройшло з всебічним успіхом.

До безперечного успіху вистави причинилися чудові декорації кисти Т. Федоровича, оркестра, зложена з колишніх членів Львівської оперної оркестри та випускників Українського Музичного Інституту в Ню Йорку під проводом її музичного керівника проф. О. Стратичука. В кінцевій дії виступав мішаний хор Оперного Ансамблю і балет під проводом балетмайстра О. Ґендзи, що внесли до фіналу скарби із невичерпаної криниці нашого танку, збираючи заслужені оплески. Неможливість частих проб видко було в тому, що деколи оркестра розходилася з виконавцями.

Мову усучаснено, та одначе все ж таки залишено деякі незрозумілі для сучасної публіки слова, як: „вольна" (коршма), „лавочка" крамниця,) „пороша" (сніг) та інші, що їх треба замінити загальновідомими словами.

В загальному — прем'єра „Сватання на Гончарівці" викликала найкращі тривалі враження, загальне одобрення. Стара Україна ожила перед очима вдячних глядачів і захопила їх красою рідної пісні й танку, чаром рідної мови, стародавнього побуту, традиції, звичаїв, народної мудрости, висловленої у безлічі приповідках, зворушливих або жартівливих піснях. Варт підкреслити, що на прем'єрі було багато молоді вже тут народженої. До кращого зрозуміння комедії причинився короткий вступ.

Треба сподіватися, що наші осередки на сході Америки матимуть добру нагоду побачити виставу на своїх сценах, щоб ожила давна слава України!

І. Дурбак

Філядельфія, Па.

ПОСВЯЧЕННЯ НОВОЇ КАПЛИЦІ

Іконостас у Православній Каплиці

В неділю 9 жовтня в новозбудованому домі протопресвітера о. Івана Савчука, при 1909 Фулмер вулиці, відбулося посвячення дому та домової каплиці.

При вході в каплицю вас одразу зачаровує її візантійсько - українська краса. Вона притягає ваш зір й розбуджує ваші емоції. Мистецька різьба, дереворити, хрестикове вишивання ікон і хрестів, бісери, блески, іконописні розписи, Фрески та ін.

Іконостас різьблений із дорого дуба. Вгорі лямпада. Праворуч великого розміру ікони: Спасителя, на дияконських дверях.арх. Михаїла, св. Князя Володимира, вгорі над Іконостасом вишивана чаша, Новий Завіт. Ліворуч: Божа Мати, в дияконських дверях Арх. Гавриїл, св. Миколай Чудотворець, вгорі над Іконостасом Скрижалі Мойсея, Старий Завіт.

Іконостас, аналой по середині церковці, аналойчики по боках, розписи ікон у вівтарі, на Іконостасі та на стінах каплиці — різьба й вишивання, творять одну задумну концепцію, що зливається в один мистецький гармонійний комплекс, в якому відчувається одухотворена сила Саваофа.

Авторами й виконавцями на протязі більш двох років були: протопресвітер о. Іван Савчук, виконав усю тонку дереворитно - різьбарську працю. Його пані-матка Текля,, що має іскру Божу образотворче виконала: вишивки образів, гаптування й бісерування хрестів. Вона працювала і призбирувала це все на протязі 40 років.

Посвячення каплиці й Молебень.

О годині 4-ій по полудні українське духовенство розпочало посвяту дому й каплиці. Це перевели: протопресвітер о. Филимон Кульчинський, М и т р о ф о р н и й Прот. о. Константин Даниленко - Д а н и л е в с ь кий, Митрофорний прот. Артем Селепина, у святочних панiматкою вишиваних ризах. Їм гармонійно співслужили: митрофорний прот. декан о. Омелян Мицик, прот. о. Віталій Коваленко, прот. о. Олексій Царик, Всч. о. Василь Серафимович, Всч о. Нетор Столярчук, Всч. о. Михайло Запаринюк. Хорові співи відбувалися під проводом відомого співака баритонального баса, о. Віталія Коваленка. Слово на євангельську тему: „Камень, що його відкинули будівничі . . .", сказав о. Филимон Кульчинський. Після цього було відслужено Молебень до Ісуса Христа за здоров'я, щедроти й мудрість о Івана та його благочестивої Родини, та преславне довголіття урочисто наповнило церковцю.

Дружній Бенкет.

Після посвячення Каплиці всі присутні були запрошені отцем Іваном і пані-матусею на гостину. В домі розмістились покад 30 осіб духовенства й видатних діячів церкви. За тостмайстра, о. Іван попросив красномовного о. Віталія Коваленка. Молитву відчитав й поблагословив трапезу о. декан Омелян Мицик. Довго тяглась душевна, тепла розрада. Під час трапези майже всі присутні промовляли.

Була вже десята година вечора, як сказав своє коротеньке й щире слово о. Іван. „Довга й важка була моя пастирська праця. Ідею будови каплиці, ми з дружиною виконували 40 років і нарешті досягли ще за життя свого духовного ідеалу. І це все, як дім так і каплицю, я завдячую своїй дружині, що була рушійною силою нашого спільного життя. Ми вдоволені й раді, бо свідомі того, що це ми потрудилися не для себе особисто, а для Громади Христової. Спасибі вам, дорогі собрати й друзі, що принесли до нашого дому таке торжество."

Як при посвяті каплиці, Молебні, й спільній трапезі увесь час вітав дух щедрот і благодаті духовної. Це була душею і серцем гармонійно поєднана й споріднена родина. Кожна промова, або привітання, — це була пахуча квітка, що доповняла букет духовних нев'янучих квітів на честь і славу заслуженого пастиря о. Івана та його дружини, на лицях яких від радости котилася діямантова сльозина. Дякувати Богові за все!

Молитву Отче Наш відчитав о. Михайло Запаринюк, і цим завершилась радість великого родинного торжества.

Митрофорний прот.
о. К. Даниленко-Данилевський.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ МУН-У

9-го жовтня відбулися Річні Загальні Збори 6-го Відділу МУН. Уступаюча управа була в складі: голова — М. Кушнір, секретар — О. Михалевич, скарбник — Н. Бринь, Контрольна комісія — Г. Миронюк і Ю. Каркоць.

До нової управи ввійшли: голова П. Каркоць, заст. голови О. Дикий, секретар — О. Станиславів, скарбник — О. Остапчук, Культ. осв. реферер Т Миронюк, Контрольна комісія: Ю. Каркоць і О. Михалевич, б і б ліотекар — Г. Миронюк.

Зі звітів з пророблеңої праці в минулім році було видно, що МУН дійсно попрацював і проявив себе в наших містах. Крім участи в академіях і інших імпрезах МУН відбував місячні сходини, на котрих, крім біжучих справ, були доповіді і дискусії.

Майже всі МУН-івці — це студенти університету — та вони знаходили ще час і на проби національних танців. Танцювальна група МУН, під мистецьким керівництвом А. Кушніра на протязі не довгого часу зробила 4-ри виступи, які були на високім мистецькім рівні. Про виступи танцювальної групи МУН були коментарі в нашій і англомовній пресі.

На зборах був гол. 32-го Відділу ОДВУ п. В. Станиславів, який в вступнім слові закликав до посиленої праці. Він дав переконуючі факти, що лише в рядах молодечих організацій виробляється почуття відповідальности, карности і лише организація може підготовити на активних діячів української громадської і політичної акції в майбутнім.

Закінчуючи свою промову, голова обіцяв повну підтримку і допомогу від 32-го Відділу ОДВУ.

Оксана Станиславів

ДО СПРАВОЗДАННЯ ЗІ 100-ДОЛЯРОВОГО БЕНКЕТУ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

1. дол. 25 зложив д-р Іван Белей

2. На суму дол. 200, яка вплинула від Тов. Рідна Школа зложили:: Рідна Школа: дол. 100. Делеґати: дол. 50, інж. О. Мартинович 25 д-р П. Ісаїв. 25 Особа Н. Н. — разом 200 дол.

За Комітет

Др Мирослав Навроцький

Лондон, Онт., Канада

АРХИЄРЕЙСЬКА ВІЗИТАЦІЯ

Архиєрейська візитація ВПреосв. Архиєп. Михаїла в Українській Православній Громаді Преосв. Тройці 25 вересня визначилась повним успіхом Чимало прийшлось активові громади попрацювати для неї, бо вона включувала ще дві інші події: посвячення пропам'ятної таблиці на згадку про голод в Україні в 1933 р., і вручення почесних грамот всім жертводавцям громади.

По прибутті до громади в суботу ВПреосв. Владика Візитатор на засіданні управи громади поблагословив постанову устійнення архиєрейської візитації в Лондоні на час до коло 4-го жовтня щорічно, дати, коли був посвячений цей Храм і пов'язати з річницею голоду в Україні в 1933 р.

О год. 7. веч. відслужено Архиєрейську Всенічну.

В неділю рано коло церкви стрінули Владику шк. молодь і одумівці цвітами; старший брат А. Співак — хлібом-сіллю, а настоятель Храму, о. М. Дебрин — хрестом. Сослужили ще: оо. прот. К. Квасницький з Чадам і І. Крисфалусі з Сарнія, Онт. Архиєрейська Відправа, під мелодійний спів хору громади відбулась велично. Слово Владики на тему віри ввійшло глибоко в серця вірних, своїх і гостей. Потрясаюче враження зробило на всіх посвячення пропам'ятної таблиці, спорудженої громадою на згадку голоду в Україні в 1933 р., і Литія за душі замучених мільйонів невинних жертв злочинного Кремля.

Святковий обід був під зарядом Жін. Відд. СУК ім. Кн. Ольги. Проводив ним б голова Будів. Комітету — М. Співак. По привіті голови громади — Ф. Подопригори, говорив представлений о. настоятелем. ВПреосвященний Вл. Михаїл про Церкву, як одиноку всеохоплюючу нашу установу, тут, в розсіянні, без якої ми — ніщо. Всі слухали слів Владики з увагою й пошаною й вітали його цим разом ще під враженням нещодавніх ювілейних святкувань 80-ліття життя і 45-ліття подвижницького служіння Церкві і Вірі Українського народу — Його Високопреосвященства.

Привіти складали представники організацій та товариств, від Відд. СУК ім. Кн. Ольги, М. Тищенко. Всі вітали громаду з її ростом і жертвенною відданістю для справи прабатьківської віри. ВПреосв. Владика з натиском підкреслив проблему дітей і молоді.

Окремою й старанно приготовленою точкою програми було вручення Владикою почесних грамот всім жертводавцям громади. Всіх грамот — 130, поділених за висотою пожертв грішми й працею — на 4 групи, як слідує: 22 ктитори — від $1050 вгору; 31 — фундатори — від дол. 550-1000 дол.; 32 добродії.— від 250-500 дол.; і 45 членів або прихильників від 50-200 дол. Цей рідкісний приклад жертвенности лондонців уможливив у короткому часі побудувати новий храм і резиденцію для священика та взагалі поставити на вищий щебель громадське життя. Почесною грамотою ктитора наділила Управа Громади й свого настоятеля, о. М. Дебрина за його працю в Церкві й поза нею.

Що слово подяки голови Громади й о. настоятеля і програму обіду закінчує словами своїх Архиєрейських признань, настанов і молитовним благословлен- ВПреосв. Владика Михаїл.

На обіді проведено збірку, за яку жертводавцям належиться щира подяка. Та більше розчислювалось цим разом на моральну сторінку свята, пов'язану з грамотами й пропам'ятною таблицею, і цей успіх великий.

Виходячи з заложення, що „кожному працівникові пристоїть нагорода", громада давно вже рішила відзначити жертвенність свойого членства, а головно найвищу групу ктиторів. Це й зробила вона видачею грамот, з глибокою вдячністю за княжу жертвенність, але й з надією на її продовження, особливо нищими групами, та відсталими. Життя приносить чергові завдання — як спорудження Іконостасу, шкільних приміщень, тощо в громаді, і не менше важливі зобов'язання чекають нас супроти наших центральних інституцій — поза громадою. Всі вони, невідкладно, мусять бути виконані, якщо хочемо продовжувати своє існування як нац. релігійна група в Канаді.

Високе завдання виконала громада посвяченням пропам'ятної таблиці на згадку голоду в Україні в 1933 р. — Багато лондонців переживали його особисто, або втратили в нім своїх рідних. Його причини — не якісь стихійні нещастя, а диявольський плян окупанта України, який заслуговує на найстрогіше нап'ятнування перед культурним світом. Тому, закінчуючи 1963 р., в 30-ту річницю голоду, будову Храму, громада рішила поставити в ньому оцю таблицю. Хай вона голосить правду, засвідчену наочними свідками, та буде осторогою для тих, що вірять в можливість коокзистенції з жорстокістю комуністичної системи. Про подію посвячення таблиці двічі інформувала місцева англомовна преса, зазначувала в своїх радієвих вістях на Канаду СіБіСі. Членство громади виконало свій обов'язок перед світлою пам'яттю мучеників-жертв комуністичного терору в Україні. Вічна їм пам'ять!

Щира подяка належиться всім, що спричинилися в який-будь спосіб до торжественности цієї візитації. Вона залишає по собі глибоке враження і підносить нас на дусі для дальшої праці в громаді.

26-го вересня ВПреосв. Владика Архиєп. Михаїл від'їхав до Торонта.

На многії літа, Владико!

М. Д.

Просьба до односельчан села Мокрого, Куляшного й Щавного

Була поміщена в Свободі ч. 127, з дати 12 липня вістка про поміч Михайлові Грицкові, котрий на підставі лікарської посвідки — повернувся з понімецьких земель хорий, — з жінкою й двоїми дітьми до рідного села — жінки, Мокрого. Він без стріхи над головою. Зданий на Божу ласку;

Шановні читачі прислали на мої руки $ 40, котрі я негайно вислала через ПКО Михайлові Грицкові до села Мокрого, повіт Сянік. Михайло Грицко отримав згадану суму. Йому виплачено по 72 золотих за доляра.

В 1897 році, тато Михайла Грицка — Федор, перший раз поїхав у Новий Світ — Америку з братами з с. Морохова, котрі остались настало в стейтіКоннектикат. Тоді творилися церковні братства, відділи теперішньої могучої інституції, — Українського Народного Союза. Федор Грицко докинув також свою цеголку до цієї організації. Опісля був ще двома наворотами в Америці.

15 червня 1945 поляки зі села Небещан вночі напали на хату Федора Грицка, змасакрували його, поломали руку, — витягли з хати й під плотом сусіда Білуцака порізали на шматки. Хату підпалили, в котрій згоріла молоденька донечка Катруся й одинадцяти літній синок Петрусь;

З шестеро дітей осталось троє. Але Василь хорий на сухоти. На 28 моргів батькового, тяжко запрацьованого грунту він не має права ступити ногою. Польща забрала на свою власність.

Зложили жертви: З Канади дол. 9. Осип Залевський 2 дол.,Боффало, Н. И. Семен Пирожинський, Бруклин, Н. Й. О. Г. Дітройт, Миш. В. Кривалич. Вест Спрінгфільд, Масс., З. Проневич, Гемп. Н. Й.

В кількох листах жертводавці прислали свої пожертви, не подавши своїх імен і назвиськ. Загальна сума 40 дол.

Найщиріша подяка всім жертводавцям.

Хто би ще з читачів хотів докинути свою скромну лепту, котра стане великою поміччю бідній людині, то прошу дуже. Прошу односельчан села Морохова.

Анастазія Брода
2886 Мідльтавн, Рд.
Бронкс, 61. Н. Й.

ЗВЕРНЕННЯ

Розуміючи вагу виховання дітей та молоді для вдержання при житті та дальшого розвитку української діяспори,

розуміючи, що належний книжка для української дитини поза межами Рідної Землі стає одним із найважливіших виховних засобів,

Розуміючи, що належний розвиток та педагогічно-мистецький рівень нашої дитячої літератури залежить в дуже великій мірі від піддержки всього нашого Громадянства,

ми, підписані під цим зверненням Установи й Організації

проголошуємо

за ініціятивою Об'єднання Працівників Дитячої Літератури ім. Л. Глібова місяці листопад і грудень 1966р. року Двомісячником Української Дитячої Книжки (ДУДК) та звертаємося оцим до всього нашого Громадянства з проханням про моральну й матеріяльну піддержку цієї імпрези, а зокрема доручаємо нашим місцевим клітинам співпрацювати з представниками ОПДЛ у всіх акціях цього двомісячника, в переконанні, що йдеться тут про велике діло загально громадського значення і ваги.

Український Конгресовий Комітет Америки, Шкільна Рада при Українському Конгресовому Комітеті Америки, Об'єднання Українських Педагогів Канади, „Пласт" — Організація Української Молоді, Спілка Української Молоді Америки, Спілка Української Молоді в Канаді, Товариство Українських Бібліотекарів Америки, Союз Українок Америки, Український Золотий Хрест в ЗДА, Українсько - Американська Допомогова Організація, „Самопоміч" — Об'єднання Українців в Америці, Ліга Визволення України.

РАМОВА ПРОГРАМА

ДВОМІСЯЧНИКА УКРАЇНСЬКОЇ ДИТЯЧОЇ КНИЖКИ (ДУДК)

(Листопад-Грудень 1966)

1) Поширення в організаційній сітці ОПДЛ та всіх Організацій, які згодяться взяти участь у переведенні ДУДК, таких видань: каталогу видань для дітей та молоді, бюлетеню з матеріялами про книжку для дітей та її значення, відповідної афіші для вивішення в класах та домівках.

2) Влаштування імпрез для дітей та для дорослих з відповідними доповідями та виступами на терені парохій, шкіл, молодечих та жіночих організацій, батьківських кружків, тощо. Імпрези слід получити з виставками та продажем книжок.

3. Приєднання якнайбільшої кількости членів-прихильників ОПДЛ, що їх завдання допомагати ОПДЛ щонайменше річною вкладкою в сумі 2 дол. та брати участь у всіх його починах.

4. З'єднання поміж дітьми якнайбільшої кількости передплатників Дитячої Бібліотеки, яка за передплатою 6 дол. річно достачатиме п'ять найновіших видань для дітей.

5) Проведення якнайширшої збіркової акції на Фонд Української Дитячої Літератури при допомозі поширення особистих зазивів до окладання пожертв у сумі $25, 50, і 100, що за них жертводавці одержать по мистецьки виконані грамоти. Списки жертводавців будуть проголошені у пресі.

6) Основування та доповнення дитячих бібліотек при школах, молодечих відділах, жіночих та громадських організацій. Для влегшення цієї акції ОПДЛ передбачає продаж комплетів книжок, по зниженій ціні.

7) Пропагандивна акція на терені місцевих публічних бібліотек, зі заохотою дітьм, щоб дарували дитячим відділам бібліотек українські книжки та щоб постійним домаганням доводили управи бібліотек до закупу українських книжок.

8) Завершення та проголошення вислідів конкурсу на найкращий твір для дітей чи молоді, що його уфундував датком 1'000 дол. відомий меценат Григорій Яремчук.

Вісті з Осередку Українознавчих Студій в Українській Католицькій Семінарії у Вашингтоні

По відзначенні річниць М. Грушевського й І. Франка, Осередок вшанував 23 жовтня пам'ять першого українського Владики в Америці Сотера Ортинського урочистим засіданням із доповіддю Вспрп. о. декана М. Харини з Філядельфії.

Гостя привітав Вспрп. Ректор К. Бердар, а представив його слухачам голова Осередку проф. Р. Смаль-Стоцький, з'ясувавши тло української еміграції до Америки і ролю священиків як її опікунів і оборонців.

Доповідач змалював життєпис нашого першого Владики в старім краю, як місіонера, його боротьбу з москвофільством і пиянством; далі подав подробиці всієї складної проблематики, яку Владика застав в Америці, відносини карпатських русинів, діяльність москофілів та мадяронів. Вкінці він дав образ дійсно велитенської праці молодого Владики, що охопила була всі ділянки: будування церков, організацію шкіл, преси, сиротинця, семінарії й Провидіння. На жаль були вже й тоді люди злої волі, що не помогали свому владиці у праці, тільки у всьому перешкодами підривали її. Окремим питанням тоді було взаємовідносини із латинським обрядом, які вкінці Апостольська Столиця усамостійненням нашої епархії засадничо вирішила в користь українського католицького обряду.

Отець декан М. Харина дав вдійсності нарис історії української католицької спільноти в Америці, побудований на фактах і документах. Доповідач є красномовним бесідником і захопив своїх слухачів.

Вспрп. о. д-р М. Войнар, професор Католицького Університету Америки, виголосив чергову доповідь: „Нарис історії Чину Василіян" 6-го листопада, а 17-го листопада буде гостем Осередку д-р А. Сокольніцький, професор Маркет Університету й секретар Словянського Інституту, що виголосить доповідь „Парохія в Америці як осередок плекання народних традицій".

УКРАЇНЦІ У ПРОВОДІ КОРПОРАЦІЇ „СЕТТЛЕРС"

Вінніпеґ. — Тижневик „Український Голос" подає, що „Сеттлерс Сейвінґс енд Морґедж Корпорейшон", яка була заінкорпорована в 1965 році та має свій головний осідок у Вінніпеґу, є під контролею українських підприємців і професіоналістів, як це видно зі складу її управи. Цю коропорацію, яка продає уділи та щадничі цертифікати і уділяє морґеджові позички, очолює дирекція, якої головою є Іван Шанський. Інші члени дирекції: сенатор Павло Юзик — заступник голови дирекції, д-р Олександер Котик — президент, д-р Йосип Слоґан — екзекутивний заступник президента, Федір Джеймс (Гняздовський) — заступники президента, д-р В. Ф. Бачинський — екзекутивний секретар, Нестор В. Свистун екзекутивний член, М. Гаврилюк, І. М. Гаврилюк, д-р Т. Є. Кінаш і І. Д. Шанський — члени дирекції

Вечір української народної пісні, музики і танцю

16-го жовтня о год. 4-ій по полудні в залі УНД, відбувся вечір української народної пісні, музики й танцю у виконанні танцювального гуртка „Черемош" та мандолінової оркестри Ю. СУМА ім. гетьмана Івана Мазепи. Членами цих двох мистецьких одиниць є добре зорганізована, здисциплінована молодь, 70 ідейних хлопців та дівчат у віці від 6 — до понад 20 років.

Майже всі вони народжені в Америці. Музичним керівником „Черемошу" є інж. Евген Карпяк, хореографом — Петро Королевич, керівником мандолінової оркестри — Олег Левицький.

Про них уже не одну гарну сторінку вписали не лише ми, українці, але й американці з нагоди їхніх виступів на імпрезах.

Перед год. 4-ою заля була повна гостей, між якими були священики, сестри з чужих католицьких громад і численні гості з місцевих американців.

Панна Маруся Свінціцька привітала гостей і заповіла програму. Вона то виконувала ролю конферансьє.

Перша частина була ефектовна. При ватрі виступала група гуцулів у чудових строях. Звуки першої пісні і прекрасний танець „Верховина" — у виконанні дівчат. Потім „Гуцульська коломийка" — у виконанні хлопців і дівчат, а прикінці „Аркан" — у виконанні хлопців. В прегарних гуцульських строях виконували свій танець з приспівом дуже добре.

Гості зірвали першу бурю грімких оплесків, а вигукам захоплення не було кінця.

Виступив секстет дівчат, які відспівали: „Білі каштани", „Дощик". До його складу входили: В. Йонґ, М. Свінціцька, С. Ковальчук, Л. Никефорук, О. Левицька і І. Вакіряк. Малі діти відтанцювали „Гуцульську коломийку".

У другій частині виступила Мандолінова Оркестра (при флеті О. Левицька) під управою п. Олега Левицького, — яка відограла багато пісень. Ірина Михайльонка в супроводі оркестри вдало продеклямувала „Вічний революціонер". Фортепіяновий супровід перебував у руках Христини Ленчук. Публіка приймала гру оплесками. На окрему увагу заслуговує здібний музика ґітарист Богдан Лісович.

Третя частина почалася виступом дівочого хору при парохії церкви св. Константина, який виконав: „Марш сіроманців", „Під бурю і громи", та „Зірвалася хуртовина". Диригентом хору є інж. Евген Карпяк а компаніяторкою п. Олена Карпяк. Старша група дівчат випровадила „Хоровід — Марина" та „Віз". „Трійний гопак" — у виконанні дітей. Танок „Катерина" — виконали: Юрко Кравець, Іван Вдовичин, Анна Заставна, Анна Вакіряк, Оксана Остапюк і Марія Федорчук. Дівочий секстет щераз виступав, були ще й танці хлопців та дівчат. У виконанні дітей була сценка „Ой не ходи Грицю".

Виконавцями „Запорізького герцю" були студенти коледжу, а Михайло Кравець 16-літній студент гайскулу, між ними наймолодший.

Присутні гості щиро і сердечно оплескували кожну точку виступу молоді.

Теодор Федоришин

Посадник Ст. Дзюба перевибраний 90 відсотками усіх голосів

Вінніпеґ. — В доповненні до повідомлення про перевибір Степана Дзюби на посадника цього міста, тижневик „Український Голос" з 2-го листопада повідомляє, що посадник Ст. Дзюба здобув найбільшу виборчу перемогу в історії цього міста. Він дістав 46,422 голоси, а його опонентка пані Ґлорія Квін-Гюз, дочка колишнього посадника міста, дістала 5.122 голоси. Це вже шоста виборча перемога Дзюби Він був вибраний вперше 1956 року, перемігши тодішнього посадника Джорджа Шарпа більшістю 1,931 голосів. У кожних наступних виборах він виходив переможцем великою кількістю голосів. У 1958 році він здобув рекорд в історії міста, дістав 84% усіх голосів, що були віддані у тих виборах, а цього разу він побив свій власний рекорд, здобувши 90% усіх голосів, що були віддані на мейорських кандидатів. У 1960 році посадник Дзюба здобув 57,370 голосів, а його опонент 5.082. У виборах 1962 року він здобув 62,773 голоси, а його опонент Мофат 14,227 В 1964 році ніхто не відважився кандидувати проти нього, і він був перевибраний на п'яту дворічну каденцію через акляманцію.

Читайте українські книжки і газети, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — це сила.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

ОГОЛОШЕННЯ

Для скріплення організаційної праці Відділів та Округ УНСоюзу, а метою успішного закінчення цьогорічної кампанії й дальшого збільшення числа членів УНСоюзу на нових 6,000 членів, у місяці ЛИСТОПАДІ 1966 р. відбудуться

ОКРУЖНІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

НАСТУПНИХ ОКРУГ:

ДЕНЬ:	МІСЦЕВІСТЬ:	ДОПОВІДАЧІ:
11 ЛИСТОПАДА (п'ятниця):	НЮ ЙОРК Український Народний Дім 140-142 Second Avenue Початок о год. 7:30 веч.	ЙОСИП ЛИСОГІР, гол. предсідник МАРІЯ ДУШНИК заст. гол. предсідника ІВАН КОКОЛЬСЬКИЙ гол. касир МАРІЯ ДЕМИДЧУК гол. радна
	ДЖЕРЗІ СИТІ Український Народний Дім Fleet St. & Oakland Ave. Початок о год. 7:00 веч.	ВОЛОДИМИР СОХАН заст. гол. предсідника ЯРОСЛАВ ПАДОХ гол. секретар СТЕПАН ГАВРИШ гол. радний і обл. організатор
12 ЛИСТОПАДА (субота):	ДІТРОЙТ Український Народний Дім 4655 Martin Street Початок о год. 7:30 веч.	ІВАН ВАЩУК гол. контролер ІВАН ІВАНЧУК, гол. контролер ВОЛОДИМИР ГІРНЯК обласний організатор
	ВИЛКС БЕРРІ В домі пані К. Лукач 835 N. Penna Avenue Wilkes Barre, Pa., Поч. год. 6:00 веч.	ІВАН КОКОЛЬСЬКИЙ гол. касир СТЕПАН ГАВРИШ гол. радний і обл. організатор
13 ЛИСТОПАДА (неділя):	МОНТРЕАЛЬ Заля церкви св. Івана Хрестителя Park Extension Початок о год. 3:00 по пол.	ЙОСИП ЛИСОГІР, гол. предсідник ДМИТРО ПОПАДИНЕЦЬ гол. радний
	ЯНҐСТАВН Український Народний Дім 914 Franklin Avenue Початок о год. 4:00 по пол.	ТАРАС ШМАГАЛА гол. радний
	СКРЕНТОН Ukrainian Community Center 440 Wyoming Street Початок о год. 3:30 по пол.	ІВАН КОКОЛЬСЬКИЙ гол. касир
	ПЕРТ АМБОЙ Український Народний Дім 760 State Street Початок о год. 4:30 по пол.	ВОЛОДИМИР СОХАН заст. гол. предсідника АННА ДУБАС гол. радна
	ПІТТСБУРҐ Pick-Roosevelt Hotel Penn Ave. & 6th Street Початок о год. 3:00 по пол.	д-р ВОЛОДИМИР ГАЛАН голова Контр. Комісії АНДРІЙ ДЖУЛА гол. радний СТЕПАН ГАВРИШ гол. радний і обл. організатор
20 ЛИСТОПАДА (неділя):	БОСТОН Заля Православної Церкви св. Андрія 24 Orchard Hill Road Jamaica Plain, Boston, Mass. Початок о год. 2:00 по пол.	ЯРОСЛАВ ПАДОХ гол. секретар АННА ЧОПИК гол. радна
	НЮ ГЕЙВЕН Церковна Заля 567 George Street Початок о год. 4:00 по пол.	ІВАН КОКОЛЬСЬКИЙ гол. касир МАРІЯ ДЕМИДЧУК гол. радна
26 ЛИСТОПАДА (субота):	НЮАРК Український Народний Дім 140 Prospect Avenue Irvington, N.J. Початок о год. 7:00 веч. (після закінчення секр.-орг. курсу)	ВОЛОДИМИР СОХАН заст. гол. предсідника ЯРОСЛАВ ПАДОХ гол. секретар АННА ДУБАС, гол. радна СТЕПАН ГАВРИШ гол. радний і обл. організатор

СОЮЗОВЦІ! Наша мета: стотисячний УНСоюз. Допоможіть її здійснити скріпленою й систематичною працею.

ГРОМАДЯНИ! Станьте членами УНСоюзу й разом з його 87,000 членами допомагайте розбудовувати наші національні та господарські цінності.

Тільки у великій громаді можливі великі досягнення!

ДРУГИЙ З'ЇЗД УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ В ТОРОНТІ

(Деякі подробиці до звідомлення)

Справа терміногогії

Справа термінологічного хаосу була заторкувана в дискусії на Другому З'їзді Українських Журналістів Америки і Канади, в Торонті 5-6 ц. м. З'їзд, підтримавши в цілості Декларацію, що її схвалив Перший З'їзд на на „Союзівці" 30 і 31 жовтня мин. року, тим самим підкреслив важливість 12-ої точки тієї Декларації, де говорилось про конечність „встановлення одностайних правописних норм для всієї української преси в діяспорі." Одна дискутантка звернулась із закликом, щоб НТШ і УВАН затвердили короткий правописний проєкт, виготовлений Учительською Комісією в Торонті. Але при схвалюванні загальних резолюцій і становища до преси в УССР З'їзд погодився із становищем референтів, що поки не узгіднено різних назв і термінів, окремі часописи мають вживати таких назв, як їх досі вживають, — отож „ЗДА" „США", або „ССА", або „УРСР" чи „УССР" і т. п.

Спірні справи у резолюціях

Загальна дискусія над доповідями була спокійна, річева і навіть дещо млява. Зате гострі суперечки виринули під час дискусії над звідомленням речників Комісій. При дебатуванні загальних резолюцій піддавано під сумнів, чи пропонована точка про т. звані контакти і зустрічі не перечить постановам у цій справі Українського Конґ. Комітету та Комітету Українців Канади. Члени Резол. Комісії заперечували такий сумнів, зате інші дискутанти звернули увагу, що постанови УКК і КУК в цій справі не зовсім покриваються. Голосовано над поправкою, щоб до даної точки додати завваґу, що в цій справі обов'язують постанови „центральних установ в ЗДА і Канаді", але такий внесок перепав і залишилась первісна стилізація Комісії.

Живу дискусію викликала точка в загальних резолюціях, яка поручала не друкувати в часописах деяких оголошень. Опоненти тієї точки звернули увагу, що це втручання в права видавців та що в ЗДА існує закон, за яким газети й радіопередачі обов'язані поміщувати платні оголошення, якщо тільки вони безпосередньо не звернені проти даного часопису чи радіостанції. Пропоновано узгіднити цю справу на окремій конференції між редакторами і видавцями. Остаточно знято взагалі цю справу з-під голосування.

Так само скреслено в загальних резолюціях точку, яка стосувалася видавання англомовного часопису для тих американських і канадійських українців, які слабо володіють українською мовою.

Кодекс етики українського журналіста

У дискусії над Кодексом етики українського журналіста в редакції відповідної Комісії, в якій забирало голос вісім осіб, підкреслено головно моральний характер того кодексу та потребу дбати за його зберігання хоч би тією невеличкою екзекутивною силою, якою є існуючі при Управах обох Спілк журналістів Суди чести та право Управ займати становище до явного порушування постанов Кодексу. Схвалено Кодекс чести в редакції відповідної Комісії у значно скороченому вигляді, ані ж був первісний проєкт, що його виготовили члени СУЖА. Звернено увагу, що цей Кодекс подає тільки широкі рямці, яких принципів етичного поведення треба триматися українським журналістам, що належать до великої сім'ї вільних журналістів у широкому світі, де панують в цій справі вже традиційні засади і норми. У зреферованому проєкті переведено тільки невеличкі зміни. Один із приявних редакторів нарікав, що проєкту Кодексу не розіслано спершу всім журналістам, але його внесення, щоб справу відкласти до наступного з'їзду, а в міжчасі докладно її розглянути, перепало великою більшістю голосів.

Становище до преси в УССР

Ця справа була від самого початку найбільш контроверсійною, хоч натаврування одним доповідачем нетерпимої і підзорливої статті, що появилась була на цю тему в канадійській пресі ще перед З'їздом, та характер і зміст другої доповіді про „Пресу в УССР" значно послабили первісні сумніви і підозри. Спеціяльна Комісія для цієї справи відкинула первісний плян виготовити „Звернення "до підсовєтських українських журналістів, як також відмовилась від наступного проєкту, щоб скласти відповідний „Заклик". Зате прийнято концепцію — сформулювати „Становище" З'їзду до преси в УССР і її працівників. У тому Становищі палкі суперечки спричинив передостанній ступ з його двома короткими реченнями, в яких З'їзд „закликав" працівників преси УССР змінити свою теперішню настанову. Частина З'їзду вважала, що краще заступити слово „закликати" зворотом, що „З'їзд уважає і т. д.," — але більшість була проти того, щоб уневажнити голосування, в якому вже прийнято раніше цілий текст того „Становища", а предсідник З'їзду апелював, щоб через одно слово не вносити дисонансу в атмосферу гармонійної співпраці та ділових компромісів. Всі погоджувались, що будь-які заклики до журналістів в УССР, які є режимовими пропаґандистами, не мають практичної вартости, але більшість прихилилась до арґументу, що З'їзд може теж схвалювати — хоч би й „наївні" — пропаґандивні звороти.

Федерація двох Спілок Журналістів

Проєкт організаційної злуки СУЖ Америки і СУЖ Канади склали члени Управи СУЖ Канади, а більшість відповідної Комісії становили журналісти з правничою освітою. Ввесь Статут, що його прийнято — дуже короткий, займає 18 машинописних рядків. Для його важности потрібна, так мовити, ратифікація Загальними Зборами обох Спілок, а ввійти він може в життя тільки після того, як Управи обох Спілок делеґують до Управи Федерації по двох своїх членів. За отим статутом головою Федерації на першу дворічну каденцію є голова СУЖ Америки, а на наступну каденцію голова СУЖ Канади. Організаційна форма тієї злуки — федерація, себто автономність обох Спілок Журналістів з 5-тичленною верхівкою для трьох справ — репрезентації, координації праці і дбання про дружню співпрацю — це тільки, так мовити, пробний експеримент, що його правильність і доцільність докаже щойно життьова практика. Під час дискусії, в якій забирало голос вісім осіб, і голосування не було на залі членів Комісії для справи етики і Комісії для справи Становища до преси УССР: голова З'їзду, вичерпавши загальну дискусію, виправдував вирішування цієї справи під неприявність членів згаданих Комісій обмеженістю часу. Голосували в цій справі виключно тільки зорганізовані журналісти, себто члени обох Спілок.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 12 ЛИСТОПАДА 1966 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Володимира — 130 Відд. о год. 8-ій веч. у приміщенні Укр. Кат. Ветеранів при 33 Іст 7-ма вул. — І. Малець, секр.

КЛІФТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Укр. Січ — 182 Відд. о год. 6-ій веч. в залі Укр. Правосл. Церкви при 96 Фліт вул. Просимо прибути. Присднуйте нових членів. — А. Шаран, М. Варан, С. Островський, рекр. секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя 270 Відд. в год. 6:30 веч. в УНДомі при 90 Фліт вул. Просимо прибути. Приєднуйте нових членів. — А. Шаран, М. Варан, С. Островський, рекр. секр.

НЕДІЛЯ, 13 ЛИСТОПАДА 1966 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Б-ва св. Василія Великого — 364 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 3161 East 93rd St. Довгуючих членів проситься вирівняти вкладки. — Управа Відділу.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори Т-ва Любов — 45-ий Відд. о год. 11:30 до 1:30, в Домі У.А.Горожан, 847 N. Franklin St. Проситься членство явитися і вирівняти свої вкладки. — Управа.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, Па. Збори Т-ва Єдність — 163 Відд. о год. 12-ій дня в домі Горожан, 847 N. Franklin St. Проситься членство прибути, та вирівнювати свої вкладки до 25 кожного місяця. — С. Филик, фін. секр.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори і побір вкладок Б-ва св. Ів. Хрестителя — 76 Відд. о год. 1-ій по пол. в Укр. Кат. Школі при Сенфорд Евеню. Окружні збори відбудуться 26 листопада в Українському Нар. Домі о год. 4-ій по пол. Проситься членство вирівняти свої залеглі вкладки. — Управа.

ДОБРІ НОВИНИ ВІДНОСНО ВИСИЛКИ ГРОШЕЙ ДО СССР

Висилкова агенція Intertrade Express Corp., 125 E. 23rd St., N.Y., 10100 дістала повідомлення, як висилка нового догвору з Внешпосилторгом, Москва, про це кращу висилку грошей, як коли-будь перед тим, а що більше, тому що нема оплати ані для висилаючого ні відборця.

Відборець в СССР дістає повідомлення скільки йому видано грошей. Він може вибрати цертифікати амер. долярів, або цілу суму в рублях за ставкою 9 рублів за $10.00. Якщо відборець вибере долярові цертифікати, він може купувати в спеціяльних для того склепах. Ці склепи мають великий вибір речей всіх домашніх & імпортованих товарів харчових і промислових артикулів та багато інших артикулів.

В цих крамницях можна купити тільки за доляри, а ціни тепер дуже знижені.

Спеціяльні ці склепи є у всіх великих містах СССР. Де не має такої крамниці, можна замовити через ілюстровані каталоги. Можна також половину взяти цертифікатів або половину в рублях. Можна вислати скільки хоче, без обмеження. Також добра новина — це, що не має коштів пересилки і відборець дістає повну суму. Кошти пересилки платить Внешпосилторг.

Тому прошу порозумітися зараз з Intertrade Express Corp., 125 East 23rd Street, New York, N.Y. 10010, Tel. 982-1530.

(Оголошення)

СПОРТ

редагує В. СОХАН

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

УСК Ню Йорк — Грецько-Ам. СК, мистецькі змагання „Великої Десятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 13-го листопада, о год. 2.30 по полудні на грищі Українського Спортового Майдану при 124-ій вулиці і 31-ій евню у Коледж Пойнті, Н. И.

„Тризуб", Філядельфія — „Н. Й. Інтер", мистецькі змагання Американської Футбольної Ліги відбудуться в неділю, 13-го листопада, о год. 2.30 по полудні на грищі Едісон при 29-ій і Клірфілд вулицях у Філядельфії.

„Чорноморська Січ", Нюарк — Гартфорд СК, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліги відбудуться в неділю, 13-го листопада, о год. 2.30 по полудні на грищі Діллон Стадіону, Колтс Парк, при Мессек Ст. у Гартфорді, Конн.

„Леви", Шикаго — „Ганза", Шикаго, фінальні Футбольні змагання за стейтову чашу д-ра Петра Піля відбудуться в неділю, 13-го листопада, о год. 2-ій по полудні на стадіоні Гансон Парку в Шикаго, Ілл.

— о —

„ТРИЗУБ" ВІДЗНАЧИВ БЕНКЕТОМ ЧЕТВЕРТИЙ ЧЕМПІОНАТ ЗДА

Бенкет влаштував Громадський Комітет під головуванням довголітнього визначного діяча „Тризуба" п. Романа Савчака та під патронатом місцевого Відділу УККА. Взяли в ньому участь представники 30 українських організацій Філядельфії та ряд інших гостей, разом 160 осіб. Бенкет відкрив п. Роман Савчак, який попросив на тостмайстра п. В. Біляїва Молитву провів парох північної Філядельфії о. В. Головінський, після чого майстер церемоній п. В. Біляїв представив гостям призових змагунів „Тризуба". Голова проф. ланки „Тризуба" п. М. Корчинський підкреслив щиру співпрацю членів управи проф. ланки та змагунів, а зокрема змагуна і тренера І. Ферейри. Після цього забрав слово ентузіяст „Тризуба" головний предсідник „Провидіння" о. М. Харина, який передав управі пожертву від „Провидіння" у висоті $ 75. Змагунам дружини чемпіонів вручив голова проф. ланки „Тризуба" грамоти, після чого капітан дружини Вагнер передав управі та вручив їй від змагунів дарунок — знимку дружини, оправлену в гарні рами. Також промовляв на бенкеті бувший голова УСК-у Ню Йорк мгр Зенон Корчинський, який підкреслив потребу тісної співпраці українських професійних дружин. Голова Відділу УККА д-р Богдан Гнатюк склав гратуляції та обіцяв „Тризубові" допомогу від українського громадянства Філядельфії. Промовляв невтомний пропагатор „Тризуба" в англомовному світі п. Олександер Яремко, який високо оцінив пропагандивні успіхи „Тризуба" та зазначив, що їх не можна б купити за мільйони долярів. На бенкет прибув головний предсідник УНСоюзу п. Йосип Лисогір, щоб зложити гратуляції „Тризубові" з нагоди здобуття четвертого чемпіонату ЗДА від себе та заст. головного предсідника і водночас редактора спорту „Свободи" п. Володимира Сохана. Головний предсідник УНСоюзу заявив, що чим раз частіше доходять до нас вістки від туристів, які відвідують Україну, що там живо цікавляться і знають багато про чемпіонати „Тризуба". Він передав дар від УНСоюзу для „Тризуба" в сумі $ 150, на який склалися: $ 100 від централі і $ 50 від Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Філядельфії. Виступили з привітами: головний радний УНСоюзу Іван Одежинський, який кандидував на стейтового конгресмена, та адв. Володимир Тома Дармопрай, кандидат на федерального конгресмена. Бенкет закінчився промовою голови „Тризуба" п. М. Бриндзея і словом п. Р. Савчака. Цей „бенкет перемог" був вдалою імпрезою, в чому теж заслуга тостмайстра, і є він причинником до ще кращого закріплення зв'язку „Тризуба" з українською громадою Філядельфії.

Я. Татомир

Подяка за співпрацю інж. Я. Татомирові

У промові під час бенкету „Тризуба" головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір склав спеціяльну подяку постійному спортовому кореспондентові інженерові Ярославові Татомирові за його точне і солідне постачання „Свободі" вісток телефоном та дописів про успіхи „Тризуба". Він ствердив, що інженерові Татомирові завдячує „Тризуб" і читачі „Свободи" те, що про „Тризуб" пише постійно наша „Свобода".

— о —

„ЛЕВИ" — „СПАРТА" 5:1

Шикаго, 30-го жовтня. — Серед 111 дружин, які зголосилися до змагань за Чашу ЗДА, є 17 із стейту Іллиной, в тому „Леви" і „Крила" з Шикага. В перших змаганнях з циклу гор за Чашу ЗДА зустрілись „Леви" з другодивізійною чеською „Спартою" на виїзді у Бервині, Ілл. „Леви" виступили в ослабленому складі без Ноги, Бульби, Кампоса, і Дойле, що привело до побоювань, що „Спарта" із бувшим змагуном „Левів" Ватистою може зробити несподіванку „Левам". Рахунок відкрив на 10-ій хвилині центр нападу Тревор Бравн, але вже в 17-ій хвилині „Спарта" вирівняла. На 30-ій хвилині знову Бравн здобув ведення для „Левів" прекрасним вільним стрілом із 17 м. понад „мур" противника. Три хвилини пізніше оборонець чехів, заатакований Бравном стрілив сам у свої ворота третього гола, а четверті ворота було знову ділом Бравна на 35-ій хвилині гри. Після перерви той же Бравн устійнив вислід змагань на 5:1 на 55-ій хвилині з подачі правокрилового Еліяшевського. Опісля „Спарта" переважала і часто обстрілювала ворота „Левів", яких прекрасно боронив Орест Банах. Склад „Левів": Банах, Медина, Підковірів, Скороход, Крат, Іваняк, Еліяшевський, Руїз, Бравн, Полюхович, Дижурко і Гаррісон.

„КРИЛА" - „ВІКІНГИ" 1:2

Сумівські „Крила" програли несподівано 1:2 із другодивізійною дружиною „Вікінги" змагання першої рунди з циклю гор за Чашу ЗДА. Після цієї невдачі „Крила" відпали від дальших гор за Чашу ЗДА.

Петро Головатий

— о —

„Ч. СІЧ" — „ТАЙГЕРС" 1:0

Нюарк, 6-го листопада. — Ці відплатні змагання за мистецтво АФЛіги закінчилися заслуженою перемогою української дружини. Завдяки здобутим двом дальшим цінним точкам „Ч. Січ" держиться далі на чолі табелі Ліги — Північної Групи, маючи на свому конті 14:2 точок і 24:9 воріт. Бостонці, хоч і займають четверте місце в показнику Лги, нічим не поступилися „Ч. Січі". Гості з Бостону наслідували господарів технікою, жертвенністю, а в швидкості мали навіть перевагу. Прямо „трапила коса на камінь". В першій половині гра проходила на половині грища „Тайгерс", які вміло розбивали гарні, але мляві акції нападу „Ч. Січі". Щойно на 28-ій хвилині напад господарів закінчив успішно свій рейд, з якого Шорт (з подачі Чижовича) здобув одинокі і переможні ворота. Після втрати воріт бостонці зуміли зневтралізувати небезпечних „бомбардирів" Чижовича, Шорта і Дімейна. В другій половині гра вирівнялася, а при кінці зустрічі провів напад гостей декілька грізних атак, що їх успішно ліквідувала знаменита та енергійна трійка Ляялька, Павлишин і Воробець. Кілька небезпечних стрілів Моргабіяна і Цецери вміло і впевнено оборонив воротар „Ч. Січі" Льопера.

Склад „Ч. Січі": Льопера, Воробець — Каздоба — Павлишин — Ляялька, Тирнер — Гузман (Понось), Чайка (Вільчак) — Шорт — Чижович — Дімейн і Юрків.

Табеля гор АФЛіги — — Північної Групи
Стан з 7-го листопада 1966

	точки	ворота
Ч. Січ	14:2	24: 9
Тризуб	14:4	41: 7
Рома СК	7:3	12:10
Тайгерс	6:8	23:19
Н. Й. Інтер	5:9	13:17
Гартфорд СК	3:11	9:25

Щирші сходини Ювілейного Комітету УСТ „Ч. Січ"

Ювілейний Комітет „Ч. Січі" під головуванням п. М. Стебельського відбуде свої щирші сходини, з участю президії і всіх підкомітетів, в суботу, 12-го листопада о год. 7-ій вечором в домівці новонабутого Дому „Ч. Січі" при Сенфорд евню.

О. Твардовський

ТАРЗАН, ч. 5717. Жахливий терор!

AFTER BEING LOCKED IN A CELL, THE APE-MAN PONDERED OVER THE STRANGE RUMBLING SOUND.

OF COURSE! HE HAD BEEN SPARED BY A FREAKISH ACT OF NATURE-- MT. LUNYA MUST BE VOLCANIC!

...LATER, IN THE DARK OF NIGHT, TARZAN WAS ROUSED BY HORRIBLE SCREAMS. FRANTIC VILLAGERS STUMBLED AND FELL-- TRYING TO ESCAPE A DREADFUL TERROR!

. Коли його замкнули в келії, мавполюд думав про дивне гуркотіння.

І справді! Він залишився в живих внаслідок капризного діяння природи... Гора Луна мусить бути вулканічного походження!

... Пізніше, пізньої ночі, Тарзан збудився від жахливих криків. Несамовиті селюхи бігли, спотикаючися та падаючи... Пробуючи втекти від страшного терору!